

A Ch'añ Libro

NEHEMÍAS

Nehemías sb'i jun libro tic, yujo a yab'ixal viñaj Nehemías syal d'ay. Syalanpax yuj tas aj smeltzajnacxi eb' israel xid'nac icha presoal d'a Babilonia yed' tas aj sb'onacxiq'ue smuroal Jerusalén. A viñaj Nehemías chi', checb'ilcot viñ yuj viñaj rey Artajerjes sreyal Persia. Aton tic syal capítulo 1 yed' 2. Axo d'a capítulo 3 masanto d'a 7, syalcoti tas ajnac schecjicot viñ yic tzul sb'oanxi smuroal choñab' Jerusalén viñ. A viñ cuchb'annac eb' anima d'a jun munlajel chi', yalannac viñ d'a eb' to syac'och spensar eb' d'a sc'ayb'ub'al Dios, yic vach' tz'ajec' eb' d'a snación chi'.

Axo d'a capítulo 8 masanto d'a 10, syal yuj viñaj Esdras, tas yutejnac viñ yavtan sc'ayb'ub'al Dios d'a yichaï masanil anima molanec' d'a jun c'u. Ayic yab'annac masanil eb' anima chi', yalnacq'uenta smul eb' d'a Dios. Axo d'a capítulo 11 masanto d'a 13, syalcot yuj eb' smunlaj d'a scajnub' Dios, syalanpax tas ajnac yoch smuroal choñab' chi' d'a yol sc'ab' Dios, syalanpaxcan tastac b'onacxicani.

Ix lesalvi viñaj Nehemías yuj schoñab'

1 Aton vab'ixal a in Nehemías in tic, yuninal in viñaj Hacalías. Ayic 20 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal, d'a jun uj scuchan Quisleu, ayinec' d'a Susa scapitalil Persia.
2 Ata' ix c'och viñ vuc'tac scuchan Hanani yed' juntzañxo eb' ix cot yed' viñ d'a Judá. Ix in c'anb'an d'a eb' tas yaj Jerusalén yed' eb' yiñtilal eb' anima ic'b'ilcot d'a Babilonia. **3** Ix yalan eb' d'ayin: A eb' quetchoñab' chi' ayec' eb' d'a Judá, te cusc'olal yajec' eb', te q'uiixveltac yajec' eb'. Axo Jerusalén chi' mac'b'ilem smuroal, tz'anacpaxb'at spuertail, xchi eb'.

4 Ayic ix vab'an juntzañ chi', ix in em c'ojan, ix in oq'ui. Ix in te cus val jaye' c'ual. Ix in och d'a tzec'ojc'olal, ix in lesalvi d'a sDiosal satchaañ. **5** Ix valan icha tic: Mamin Jehová sDiosal satchaañ, te nivan elc'ochi, te ay a may, tzaq'uelc'och

a trato yed' eb' tzach xajanani, eb' sc'anab'ajan a checnab'il. **6** Tzin c'an d'ayach to tza cha ab' in lesal a in a checab' in tic. D'a junjun c'u yed' d'a junjun ac'val tzin tevi d'ayach cuuj a oñ a choñab' oñ tic, a checab' caji. Svalq'uenta co mul d'ayach. A oñ tic yed' eb' co mam quicham, ix och co mul d'ayach. **7** Te chuc ix cutej co b'a d'ayach. Maj co c'anab'ajej a checnab'il, a c'ayb'ub'al yed' tas a chec yalnaccan viñ a checab' aj Moisés d'ayoñ. **8** Nacot tas alnac d'a viñ a checab' chi': Tato mañ ol e c'anab'ajej tas ix vala', ol ex in saclemejcanb'at d'a scaltaç juntzañxo ch'oc choñab'il. **9** Palta tato ol ex meltzajxoc d'ayin jun, ol e c'anab'ajan in checnab'il, tze b'eyb'alani, vach'chom sac-lemínac eyajcanb'at b'aj slajvic'och yolyib'añq'uinal tic, ol ex in mol-b'ejxicot d'a jun lugar to sic'b'ilel vuuj, b'aj tz'och ejmelal d'ayin, xa chi.

10 A oñ a checab' oñ tic, a choñab' oñ paxi, ix oñ a col yed' a poder. **11** Mamin, tzin c'an d'ayach to tza cha ab' in lesal a in a checab' in tic yed' tas sc'an juntzañxo eb' a checab' to sco nib'ej tzach quic'-chaañ. Tzin c'an d'ayach to tzac' a vach'c'olal d'ayin, yic vach' scha yab' viñ rey tas ol vala', xin chi. A d'a jun tiempoal chi' ayin och sb'achumaloc svino viñaj rey Artajerjes chi'.

Ix chajicot viñaj Nehemías d'a Jerusalén

2 **1** Ay jun c'u d'a yol uj Nisán, ayic 20 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal, ayic van vac'an svino viñ rey chi', ix yilan viñ to cuseltac yilji in sat. Malaj b'aj icha chi' vil-jitaxoni. **2** Yuj chi' ix sc'anb'an viñ d'ayin:

—¿Tas yuj cuseltac yilji a sat? Ina mañ ach penaocay svila'. Ichato ilc'olal aji, xchi viñ rey chi'.

A val d'a jun rato chi', ix in xiv-q'uei, **3** ix valan d'a viñ icha tic:

—Mamin rey, ayocab' achñeij eq'ui. ¿Tas yuj mañ cuseltacoc yilji in sat a naani, ina to a in choñab' b'aj mucan eb' in mam vicham, emnac laänajoc, tz'anacpaxb'at spuertail? xin chi d'a viñ.

4 —¿Tas svutej in colvaj d'ayach ticnaic jun? xchi viñ rey chi'.

Yuj chi' ix in lesalvi d'a sDiosal satchaañ. **5** Ix valan d'a viñ rey chi' icha tic:

—Tato scha a c'ol mamin rey, tato vach' in d'a yol a sat, tzin c'an d'ayach to tzin a chab'at d'a Judá chi', b'aj mucan eb' in mam vicham, yic sb'at in b'oanxiq'uei, xin chi d'a viñ.

6 C'ojanem viñ rey chi', c'ojan-paxem ix reina d'a stz'ey viñ. Ix yalan viñ d'ayin icha tic:

—Jantac tiempo tzach b'at jun?
¿B'aq'uiñ tzach jaxi? xchi viñ.

Ix valani jantac tiempo, ix schaan sc'ol viñ tas ix val chi'. **7** Ix valanpax d'a viñ icha tic: Tato vach' tz'aj tza na' mamin rey, ac'b'at junoc carta d'a eb' viñ gobernador ay d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a a' Éufrates, yic vach' tzin schaeç' eb' viñ ta' masanto tzin c'och d'a Judá. **8** Sb'at junocxo carta chi' d'a viñaj Asaf yilumal te' nivac te' ay ta', yic syac' te' viñ d'ayin, yic tz'och te' d'a spuertail b'aj ay eb' stañvan templo, d'a smuroal choñab' chi' yed' d'a te' pat b'aj ol in ajoc, xin chi d'a viñ. Yuj svach'c'olal in Diosal, ix yac' masanil juntzañ tic viñ rey chi' d'ayin.

9 Ayic ix in javi d'a eb' viñ ayoch yajalil d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a a' Éufrates chi', ix vac'an jun carta ix yac'cot viñ rey chi' d'a eb' viñ. Ajun pax juntzañ eb' viñ yajal eb' soldado yed' eb' ayq'ue d'a yib'añ chej ix yac'cot viñ rey chi' ved'oc. **10** Palta axo ix yab'an viñaj Sanbalat aj Horón yed' viñaj Tobías yajal yaj d'a Amón to ix in javi yic tzin colvaj yed' eb' vetisraelal, ix cot yoval eb' viñ.

Ix ec' viñaj Nehemías yil muro

11 Ayic yoxilxo c'ual in javi d'a Jerusalén, **12** in q'ue vaan d'ac'valil yed' jayvañ eb' viñ vinac ajun ved'oc, palta malaj junoc mach b'aj ix vala' tas ix yal Dios d'a in pensar yuj tas ol in c'ulej d'a Jerusalén chi'. Malaj noc' chej ix quic'b'ati, a inñej ix vic' noc' in cuchumal. **13** A d'a jun ac'val chi', oñ elta d'a jun puerta d'a pañan, d'a stojolal sjaj a' Dragón, oñ ec' d'a

spuertail b'aj sb'atcan c'alem. Ix vilan smuroal Jerusalén chi', mac'b'ilem laänajoc, tz'anacpaxb'at spuertail.

14 Ix ec' vilanpax jun puerta d'a sjaj a a' yed' pax stanque viñ rey. Majxo yal-laj vec' yed' noc' in chej chi' ta'.

15 Añeja' q'uic'to in q'uec'och d'a sti' a' Cedrón. Ayic ix lajvi vilan muro chi', in meltzajxi b'aj in b'at chi', in ochxi d'a jun puerta d'a pañan chi'.

16 A eb' yajal yaj d'a choñab' chi', mañi yojtacoc eb' b'ajtil ayinb'ati, mañi yojtacoc pax eb' tas tzin c'ulej. Malaj pax tas sval d'a eb' vetisraelal, d'a eb' sacerdote, d'a eb' yajal yaji yed' d'a eb' ol munlajoc. **17** Ix lajvi chi' ix valan d'a eb' icha tic:

—A ex tic eyojtac sic'lab'il to a jun tiempoal b'aj ayoñ ec' tic te choclaj, ina ix mac'chajem laänaj choñab' Jerusalén tic, tz'anacxopaxb'at spuertail. Yuj chi' co molb'ejec co b'a sco b'oanecxiq'ue smuroal tic, yic vach' maxtzac oñ b'uchji, xin chi d'a eb'.

18 Ayic ix valan d'a eb' jantac svach'c'olal Dios ix sch'ox d'ayin yed' tas ix yal viñ rey d'ayin, ix yalan eb':

—Co yamecoch co munlaji, xchi eb'. Icha chi' ix aj scuchb'an sb'a eb' d'a jun munlajel chi'. **19** Ayic ix yab'an viñaj Sanbalat aj Horón yed' viñaj Tobías yajal yaj d'a Amón yed' pax viñaj Gesem árabe, ix te b'uchvaj eb' viñ d'ayoñ, ix yalan eb' viñ:

—¿Tas ol e c'ulej? ¿Tom tze nib'ej tzeyiq'uel e b'a d'a yol sc'ab' viñ rey? xchi eb' viñ.

20 Ix in tac'vei d'a eb' viñ icha tic:

—Yuj scolval sDiosal satchaañ, ol yal cuuj. A oñ schebac' oñ tic ol co yamoch co b'oani, palta a ex tic, malaj eyalan eyic d'ayoñ, malaj eyopisio, yujto mañ ex quet-choñab'oc, xin chi.

Ix pojchajec' munlajel

3 **1** A viñaj sat sacerdote Eliasib yed' eb' yetsacerdoteal, a eb' ix b'oanxi b'aj tz'och noc' calnel, ix yac'anoch spuertail eb'. Ix sb'oanxiq'ue muro eb', ix b'atñej d'a torre scuch Hamea masanto d'a torre scuch Hananeel, ix yac'ancanoch eb' d'a yol sc'ab' Dios. **2** Axo junxo macañ muro chi', a eb' viñ aj Jericó ix b'oanxiq'uei. Axo junxo macañ, a viñaj Zácur yuninal viñaj Imri ix b'oanxiq'uei. **3** Axo eb' yiñtilal viñaj Senaa ix b'oanxiq'ue b'aj ay spuertail yic noc' chay. Ix yac'anoch sjolom spuertail chi' eb', ix ochcan spuertail chi', ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc. **4** Ix b'oñejb'at jun muro chi', a viñaj Meremot yuninal viñaj Urías yixchiquin viñaj Cos ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo viñaj Mesulam yuninal viñaj Berequías, yixchiquin viñaj Mesezabeel ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo viñaj Sadoc yuninal viñaj Baana ix b'oanxi junxo macañ. **5** Axo junxo macañ a eb' aj Tecoa ix b'oanxiq'uei, palta a eb' nivac vinac yaj d'a scal eb', maj yal sc'ol eb' ix colvaj yed' eb' scuchb'an jun munlajel chi'. **6** A viñaj Joiada yuninal viñaj Paseah yed' viñaj Mesulam yuninal viñaj Besodías, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue b'aj ay jun puerta scuchan Jesana. Ix yac'anoch sjolom spuertail chi' eb' viñ, ix ochpaxcan spuertail chi', ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc. **7** Axo junxo macañ, a viñaj Melatías aj Gabaón ix b'oanxiq'ue yed' viñaj Jadón aj Meronot yed' eb' aj Gabaón yed' eb' aj Mizpa, aton eb' ay d'a yalañ smandar viñ yajal yaj d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a a' Éufrates. **8** Axo junxo

macaäi, a viñaj Uziel yuninal viñaj Harhaíá, viñ smunlaj yed' q'uen q'ueen vach' yilji, a viñ ix b'oanxiq'uei. Axo junxo macaäi, a viñaj Hananías yuninal jun viñ b'oum perfume ix b'oanxiq'uei. A eb' viñ chavaäi chi' ix b'oanxiq'ue muro chi' masanto ix c'och d'a sti' jun muro levan sat. **9** Axo junxo macaäi a viñaj Refaías yuninal viñaj Hur ix b'oanxiq'uei. A viñ chi' yajal yaj viñ d'a nañal lugar d'a yol smacb'en Jerusalén. **10** A viñaj Jedaías yuninal viñaj Harumaf ix b'oanxiq'ue junxo macaäi d'a yichaäi spat. Axo junxo macaäi, a viñaj Hatús yuninal viñaj Hasabnías ix b'oanxiq'uei.

11 A junxo macaäi, a viñaj Malquías yuninal viñaj Harim yed' viñaj Hasub yuninal viñaj Pahat-moab, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue yed' jun torre scuch Hornos. **12** Axo junxo macaäi, a viñaj Salum yuninal viñaj Halohes ix b'oanxiq'uei. A viñ chi' yajal yaj viñ d'a nañalxo lugar ayoch d'a yol smacb'en Jerusalén. Ix colvajpax eb' ix yisil viñ yed'oc. **13** A viñaj Hanún yed' eb' cajan d'a Zanoa ix b'oanxiq'ue b'aj ix can sti' d'a ch'olan. Ix yac'anoch spuertail eb', ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc. Ix sb'oanxiq'ue 450 metro muro chi' eb', masanto d'a spuertail b'aj sb'at-can c'alem. **14** Axo viñaj Malquías yuninal viñaj Recab yajal d'a yol smacb'en choñab' Bet-haquerem, a viñ ix b'oanxiq'ue b'aj ix can sti' b'aj sb'at-can c'alem chi'. Ix yac'anoch spuertail viñ, ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc.

15 A viñaj Salum yuninal viñaj Colhoze, yajal d'a yol smacb'en choñab' Mizpa, a viñ ix b'oanxiq'ue b'aj ix can sti' d'a sjaj a a'. Ix yac'q'ue

spatil viñ, ix yac'anoch spuertail chi' viñ, ix ec'paxcan c'atan q'uen hierro syamnub'oc. Ix sb'oanxiq'ue muro chi' viñ b'aj ay tanque scuch Siloé d'a slac'anil yavb'en te' eb' rey, masanto b'aj b'achquiltac yem sb'eal schoñab' viñaj David. **16** A viñaj Nehemías yuninal viñaj Azbuc, yajal d'a nañal yol smacb'en choñab' Bet-sur, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macaäi muro chi'. Ix cotñej d'a yichaäi b'aj mucb'il viñaj rey David masanto ix c'och b'aj ay stanqueal a a', ix c'och b'aj ay scuartel eb' soldado.

17 Axo eb' levita scuchb'ej viñaj Rehum yuninal viñaj Bani, a eb' ix b'oanxiq'ue junxo macaäi. Axo d'a yichaäb'ati, a viñaj Hasabías yajal d'a nañal smacb'en choñab' Keila, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macaäi sq'uexuloc eb' yetchoñab!. **18** Axo b'aj ix c'och yic eb' chi', ata' ix sb'oxiq'ue juntzaäixo eb' sc'ab'yoc eb'. A viñaj Bavai yuninal viñaj Henadad, yajal d'a nañalxo smacb'en Keila chi', a viñ scuchb'an eb'. **19** Axo viñaj Ezer yuninal viñaj Jesúa, yajal d'a Mizpa, a viñ ix b'oanxiq'ue jun macaäixo d'a yichaäi b'aj smolchaj yamc'ab' yic oval b'aj scumlaj muro chi'. **20** Axo viñaj Baruc yuninal viñaj Zabai, d'a smasanil sc'ool viñ ix sb'oxiq'ue junxo macaäi b'aj scumlaj chi' masanto ix c'och d'a spuertail spat viñaj Eliasib, viñ sat sacerdote. **21** A viñaj Meremot yuninal viñaj Urías, yixchiquin viñaj Cos, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macaäi sb'at d'a spuertail spat viñaj Eliasib chi' masanto b'aj slajvic'och spat viñ chi'.

22 Axo junxo macaäi, a eb' sacerdote cajan d'a sch'olanil a' Jordán ix b'oanxiq'uei. **23** Axo viñaj Benjamín yed' viñaj Hasub, a eb' viñ ix

b'oanxib'at d'a yichañ spat. Axo d'a siiñ yic eb' viñ chi', axo viñaj Azarías yuninal viñaj Maasías yixchiquin viñaj Ananías, a viñ ix b'oanxiq'ue d'a slac'anil spat. **24** Axo junxo macañ, a viñaj Binúi yuninal viñaj Henadad, a viñ ix b'oanxiq'uei, ix b'at d'a spat viñaj Azarías masanto ix c'och b'aj scumlaj d'a jun schiquin. **25** Axo viñaj Palal yuninal viñaj Uzai, a viñ ix b'oanxiq'ue b'aj scumlaj chi' yed' jun torre ayel d'a spatic muro chi' d'a spalacio viñ rey, aton d'a yamaq'uil spat eb' soldado stañvan viñ rey chi'. Axo junxo macañ, a viñaj Pedaías yuninal viñaj Faros ix b'oanxiq'uei, **26** masanto ix c'och d'a spuertail b'aj tz'el eb' ix ix ic'oj a', jun sb'atcan d'a stojolal b'aj sq'ueul c'u, d'a slac'anil jun torre ayel d'a spatic muro chi'. Axo junxo macañ, a eb' smunlaj d'a templo cajan d'a Ofel, a eb' ix b'oanxiq'uei. **27** Axo eb' aj Tecoa ix b'oanxiq'ue junxo macañ, sb'atñeij d'a yichañ jun torre chi' masanto d'a smuroal d'a Ofel chi'.

28 Axo eb' sacerdote ix b'oanxiq'ue d'a yichañ spat junjun, sb'atñeij d'a spuertail b'aj tz'och noc' chej.

29 Axo viñaj Sadoc yuninal viñaj Imer ix b'oanxiq'ue junxo macañ d'a yichañ spat. Axo viñaj Semaías yuninal viñaj Secanías ix b'oanxiq'ue junxo macañ b'aj ay eb' stañvan puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u.

30 Axo viñaj Hananías yuninal viñaj Selemías yed' viñaj Hanún svaquil yuninal viñaj Salaf, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo viñaj Mesulam yuninal viñaj Berequías ix b'oanxiq'ue jun macañ d'a yichañ spat. **31** Axo viñaj Malquías, viñ b'oum q'ueen vach' yilji, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ d'a spat eb'

smunlaj d'a templo yed' d'a yic eb' choñvajum yed' d'a yichañ spuertail b'aj ay eb' stañvan choñab' chi', masanto b'aj ay eb' stañvan d'a schiquin muro chi!. **32** Axo juntzañxo eb' viñ b'oum q'uen vach' yilji yed' eb' viñ choñvajum, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ, sb'atñeij b'aj ay eb' stañvan d'a schiquin chi', masanto ix c'och b'aj ay spuertail yic noc' calnel.

Ix b'uchvaj eb' ajc'ool

4 **1** Ayic ix yab'an viñaj Sanbalat to van co b'oanxiq'ue muro chi', ix te cot yoval viñ, ix syamanoch viñ sb'uchvaj d'ayoñ. **2** Ix och ijan viñ yalan b'uchval lolonel d'ayoñ d'a yichañ eb' viñ ajun yed'oc yed' d'a yichañ eb' viñ soldado aj Samaria. Ix yalan viñ icha tic: Ob'iltac juntzañ eb' judío tic, ¿tom ay jab'oc tas syal sb'oan eb'? ¿Tom ol yac'xi silab' eb' snaani? ¿Tom junñeij c'ual ol sb'o jun munlajel tic eb' snaani? ¿Am snaan eb' to a d'a scal juntzañ tz'aeltac q'uen juyanec' tic ol yiç'uelta q'uen ac' q'ueen eb'? xchi viñ.

3 Ayec' pax viñaj Tobías amonita d'a stz'ey eb' viñ. Ix yalanpax viñ icha tic: A juntzañ q'ueen sb'oq'ue eb' muroal tic, q'uinaloc a junoc noc' vaax tz'ec' d'a yib'añ q'ueen, tz'el fiilnaj q'ueen stec'an noc', xchi viñ.

Slesal viñaj Nehemías

4 Yuj chi' ix in lesalvi icha tic: Mamin, ach co Diosal, tzab' val oñ sb'uchan eb'. Cotocab'can sb'uchval lolonel eb' chi' d'a yib'añ. Aocab' eb' yajc'ol eb' tz'ic'anec' tastac ay d'ay. Icl'jocab'b'at eb' d'a junocxo nación. **5** Mañ ac' nivanc'olal smul eb' tic,

mocab' b'at tas ix sc'ulej eb' tic sat-c'olal uuj, yujto tzoñ sb'uchval eb' a oñ sco b'oxiq'ue muro tic, xin chi.

Ix ec' val eb' ajc'ol d'a yib'añ

6 Ix oñ munlajñeñ, elaiñchamel ix nañalb'i cuuj yujto te ay val stzalaj-c'olal eb' choñab' smunlaji. **7** A viñaj Sanbalat, viñaj Tobías, eb' árabe, eb' amonita yed' eb' aj Asdod, ix te cot yoval eb' ayic ix yab'an eb' to yel-c'olal tzoñ munlaji yic sco b'oanxiq'ue smuroal Jerusalén. Toxo pax ix macchaj b'aj nivac ix aj spojemi.

8 Smol alan eb' to syac' oval eb' qued'oc, yic syac'an chucal eb' d'a Jerusalén tic yalani. **9** Yuj chi' ix oñ lesalvi d'a co Diosal, ix cac'anoch co tañvumal d'a junjun c'u yed' d'a junjun ac'val yic sco colan co b'a d'a eb' ajc'ol chi'. **10** Ix yalanpax eb' smunlaj chi' icha tic: Toxo ix te el yip eb' cuchum q'ueen yic syic'anel jantac q'uen q'ueen eb' yed' spojelal jun muro telvinac tic, yuj chi' mañ ol techajlaj cuuj co b'oanxiq'uei, xchi eb'.

11 A snaan eb' ajc'ol chi' to mañ ol nachajel cuuj, mato mañ ol quil yoch eb' d'a co cal yic tzoñ smilancham eb' yic tz'och vaan munlajel tic. **12** Palta axo eb' quetchoñab' cajan d'a slac'anil eb' chi', xican sjavi eb' ul yal d'ayoñ: A juntzañ anima chi' yaliñeñ b'aj ol javoc eb' yac' oval qued'oc, xchi eb'. **13** Yuj chi' ix vala' to junjun patil eb' stañvej eb' d'a spatique muro chi', b'aj ch'olquixtac luum yed' b'aj pojnaquel muro chi', yed'-nac yespada eb', lanza yed' sjul-lab' eb'. **14** Ayic ix vilani to xiv eb', ix in tec'b'an in b'a valan d'a eb' yichamtac vinaquil choñab' yed' d'a eb' ayoch yajalil d'a co choñab' tic yed'

d'a masanil anima: Mañ oñ xiveclaj. Co naeccoti to a co Diosal te nivan yelc'ochi, te ay smay, yuj chi' co colec co choñab' tic yed' cal cuninal, eb' ix quetb'eyum yed' co pat, xin chi d'a eb'.

15 Ayic ix yab'an eb' ajc'ol chi' to lista caji, ix nachajel yuj eb' to a Dios ix juanb'at tas ix smol alej eb' chi'.

Icha chi' ix aj co munlajxi junjun oñ.

16 Atax d'a jun c'u chi', nañalñeñ eb' viñ in munlajvum chi' smunlaji, axo nañalxo eb' viñ yed'nac syamc'ab' eb' viñ yic oval, aton q'uen lanza, mac-lab' jul-lab' yed' jul-lab' chi'.

Aypaxoch q'uen q'ueen d'a sñi' sc'ol eb' viñ. Axo eb' yajalil eb' tz'ac'an stec'anil eb' smunlaj chi'.

17 A eb' cuchum icatz, cuchb'il yicatz eb' chi' yuuj, jun sc'ab' eb' chi' yamjinac yicatz chi', axo d'a junxo sc'ab' eb' yed'nac syamc'ab' yic oval. **18** Yed' eb' smunlaji yic sb'oanxiq'ue muro chi', ayoch jachan q'uen yespada eb' d'a snañal. Axo d'a in tz'ey ayec' viñ spu'an noc' ch'aac. **19** Ix valan d'a eb' yajal yaji, d'a eb' cuchb'um yed' d'a masanil eb' anima: A jun munlajel tic te nivan yaji, yuj chi' ix oñ pucAXB'at d'a spatiectac muro tic, ch'occ'hoc b'a ayoch jachan q'uen yespada eb' d'a snañal. Axo d'a in tz'ey ayec' viñ spu'an noc' ch'aac. **20** Yuj chi' ayic tzeyab'an yoc' noc' chi'aac, tzex cot d'a co tz'ey, axo co Diosal ol col-vaj qued' d'a oval chi', xin chi'.

21 Yuj chi' nañal oñ tzoñ munlaji, tzoñ ochi ayic sacb'i masanto sq'uiç'b'i, axo nañalxo jun, yed'nac syamc'ab' yic oval. **22** Ix valanpax d'a eb' vetchoñab' chi' to svaycanem eb' yed' eb' schecab' d'a yol choñab' chi' yic stañvan choñab' chi' eb' qued'oc d'ac'valil. Axo d'a c'ualil tzoñ munlaji. **23** Añejtona' in pax tic yed' eb' ayto vuj in b'a yed'oc, eb' in checab'

yed' eb' tzin tañvani, max quiq'uel-laj co pichul d'ac'valil, junjun oñ ayec' q'unen co lanza d'a co tz'ey.

**Ix yal syaelal eb' meb'a'
viñaj Nehemías**

5 1 A d'a jun tiempoa chi', ix yal val sb'a eb' anima, eb' viñ vinac yed' eb' ix ix yuj tas tz'utaj eb' yuj eb' quetchoñab'. 2 Ay eb' tz'alani to tzijtum yuninal eb', yuj chi' yovalil sb'oquej ixim strigo eb' yic max cham eb' yuj vejel. 3 Ay pax eb' tz'alani to syac'canb'at yumal sluum eb', ma yuva eb' avab'il, ma spat eb' d'a prentail yuj smanan tas sva eb' yuj vejel. 4 Ay pax eb' tz'alani to yuj yac'an q'uen tumin eb' syac' d'a viñ rey, yuj chi' sc'an q'uen tumin chi' eb' smajnej, syac'anb'at slum eb', ma yavb'en eb' yuj smajaranub'al q'uen tumin chi'. 5 Ix yalanpax eb' icha tic: A oñ tic yed' eb' quetchoñab' tic, jünnej quiñtilal, malaj mach ch'oc yilji yuninal, lajanñej yilji cuninal yed' yuninal eb', yuj chi', ¿tas yuj a eb' cuninal ayoch schecab'oc eb'? Ayoñ axxo och eb' ix quisil schecab'oc eb'. Maxtzac yal co colan co b'a, yujto yicxo lum co luum eb' yed' cavb'en, xchi eb'.

6 Ayic ix vab'an yalan eb' anima tas tz'utaj chi', ix te cot voval. 7 Ix lajvi chi', ix in naan val sic'lab'il, ix in cachan eb' nivac vinac yed' eb' yajal yaji, yic maxtzac sc'an yune' stumin eb' chi' d'a eb' quetchoñab' tic. Yuj chi' ix vavtan masanil eb' anima d'a jun molchajelal yuj jun lolonel chi'. 8 Ix lajvi chi' ix valan d'a eb' icha tic: A oñ tic ix cac' val quip co colanxielta eb' quetchoñab' choñb'ilcanb'at d'a juntzañ ch'oc choñab'il, ¿tom a exxo tic ol e

choñxicanb'at eb' yic a oñxo tic ol co manxielta eb'? xin chi d'a eb'.

Mañkalaj eb' ix tac'vi, maxtzac nachaj yuj eb' tas syutej eb' spacani. 9 Ix valanpaxi: A jun tas van e c'ulan tic mañ vach'oclaj. Smoj val to tze ch'oxeli to nivan yele'och co Diosal d'a e sat, yic maxtzac b'uchvaj eb' anima ajc'ol d'ayoñ. 10 Añejtona' in yed' eb' ayto vuj in b'a yed'oc yed' eb' in checab', ix cac' q'uen tumin smajnej eb'. Ix cac'anpax ixim trigo sq'uez eb'. A ticnaic scac' lajvoc juntzañ sb'oc eb' chi'. 11 Yuj chi' sval d'ayex to tzeyac' meltzaj slum eb' chi' ticnaic yed' yavb'en eb', te' yolivo eb' yed' spat eb', tzeyac'an lajvoc sb'oc eb' chi' d'ayex. Tzeyac'an meltzaj yune' q'uen tumin ix yac' eb' chi' d'ayex, ma trigo, ma vino, ma aceite, tas ix e c'an d'a eb', xin chi d'a eb'. 12 Ix tac'vi eb' smasanil icha tic: Ol cac'xi meltzaj masanil juntzañ chi' d'a eb'. Mañkalaj tas ol cal yuj juntzañ chi'. Ol co c'anab'ajej masanil tas ix al chi', xchi eb'.

Yuj chi' ix vavtan eb' sacerdote. A val d'a yichañ eb' ix in chec yac' sti' eb' yuj tas ix yal chi'. 13 Ix in tzicub'-tañej pax in pichul, ix valani: Ichocab' tic ol aj ex stzicanel Dios d'a e pat yed' d'a e luum, tato mañ ol e c'anab'ajej b'aj tzeyac'can e ti' tic. Icha chi' ol aj yic'anec' tastac ay d'ayex, xin chi d'a eb'. Ix tac'vi eb' anima chi' smasanil: Ichocab' chi' tz'aji, xchi eb'. Ix yalan vach' lolonel eb' d'a Jehová. Ix sc'anab'ajan eb' b'aj ix yac' sti' chi'.

Svach'c'olal viñaj Nehemías

14 Ayic 20 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal d'a Persia, ix in yac'anoch viñ yajalil d'a Judá,

masanto yic 32 ab'ilxo yoch viñ d'a reyal chi'. A d'a lachave' ab'il ayin och yajalil chi', malaj in tojol ix in c'an d'a eb' anima to smoj in chaani, maj schapaxlaj yic eb' in c'ab' voc ayoch d'a opisio. **15** Palta a eb' yajal ec'nac ayic manto in ochi, icha icatz yaj eb' d'a eb' anima. Junjun c'u sc'ananel 40 siclo q'uen plata eb' yuj tas sva'a yed' yuj vino syuq'uej. Añejtona' tz'ixtaj eb' choñab' yuj eb' schecab' eb'. Palta a inxo tic, mañ ichoc ta' ix vutej in b'a, yujto te nivan yelc'och Dios d'a in sat.

16 Añejtona', ix in b'oxiq'ue jun macañ smuroal choñab' tic yed' eb' in checab', ix munlajiej eb' ved'oc. Malaj juncoc lum luum ix viq'ueq'ui. **17** Ay pax 150 eb' viñ vinac sva ved'oc, aton eb' viñ vetchoñab' yed' eb' viñ ayoch yajalil ved'oc. Ch'oc pax yaj eb' viñ toñej tzul oñi ilani, eb' viñ scot d'a juntzañ nación ay d'a colac'anil. **18** A tas to vic yaj sb'o d'a junjun c'u: Jun noc' vacax schami, vacvañ noc' ch'ac calnel, ch'oc pax yaj noc' caxlañ. A d'a junjun slajuñil c'ual, nivan vino tz'ic'chajcoti, palta malaj juneloc ix in c'an tas tzin va'a to smoj in chaan yuj vopisio tic, yujto te nivan tas aycot d'a yib'añ jun choñab' tic. **19** Yuj chi' in lesalvi icha tic: Ach in Diosal, ac' a vach'c'olal d'ayin yuj masanil tas ix in c'ulej yuj jun choñab' tic, xin chi.

A eb' ajc'ol d'a viñaj Nehemías

6 **1** Ayic ix yab'an viñaj Sanbalat, viñaj Tobías, viñaj Gesem viñ árabe yed' juntzañxo eb' ayoch ajc'olal d'ayoñ to toxo ix b'oq'ue muro chi', mañxalaj b'aj jican,

(vach'chom manto och spuertail), **2** ix schecancot jun schecab' eb' viñ d'ayin yic tzul yalani to sco molb'ej co b'a yed' eb' viñ d'a juncoc aldea d'a ac'lic yic Ono. Sna jun chi' eb' viñ yic syac'an chucal eb' viñ d'ayin. **3** Yuj chi' ix in checb'at jun in checab' yal d'a eb' viñ, malaj in colanil, te vitz'an vaj d'a in munlajel nivan yelc'ochi, max yal-laj in b'ati. Tato tzin b'ati, tzam ochcan vaan jun munlajel tic, xin chib'ati. **4** Chañiel ix schec eb' viñ ul alchaj jun lolonel chi' d'ayin, palta añaeja' ichñej ta' ix vutej in pacan d'a eb' viñ.

5 Axo d'a yoelal, a val jun schecab' viñaj Sanbalat chi' ix scheccot ul yac' jun carta to jican, ^a **6** b'aj syal viñ icha tic: Sb'ey specal d'a scal anima, icha pax chi' yalan viñaj Gesem to van e naan eyic'anel e b'a d'a yol sc'ab' viñ sreyal Persia, yuj chi' van e b'oanxiq'ue muro chi'. Scab' specal, tob' a ach ol ach och reyal. **7** Toxo ab' ix ac'och eb' schecab' Dios yic syalanel eb' d'a Jerusalén to rey achxo d'a Judá chi'. Ol yab' jun tic viñaj rey Artajerjes chi', yuj chi' cotañ, ol oñi lolon ed'oc, xchi viñ d'a jun scarta chi'.

8 Ix lajvi chi', ix in pacan d'a viñ icha tic: A juntzañ lolonel tzal chi' mañ yeloclaj, a ach tza naq'uei, xin chib'ati. **9** A eb' chi' syal eb' icha chi' yic tzoñ xib'tan eb'. Am snaan eb' to ol chab'axq'ue co c'ool yic maxtzac yic'laj sb'a jun munlajel tic. Palta in lesalvi icha tic: Mamin ac' in tec'anil, xin chi'.

10 Ix lajvi chi' ix in b'at d'a spat viñaj Semañas yuninal viñaj Delaía, yixchiquin viñaj Mehetabel. A viñ

^a **6.5** Tato mañ macanoc juncoc carta, yovalil syab' masanil anima tas syala'!

chi' toxo ix smacoch sb'a viñ d'a yol spat. Ix yalan viñ d'ayin icha tic: Co c'ub'ej co b'a d'a yol stemplo Dios, sco macan spuertail, yujto a d'a jun ac'val tic sna eb' viñ sjavi ul ach smilchamoc, xchi viñ d'ayin. **11** Palta ix in tac'vi d'a viñ icha tic: ¿Tom smoj tzin c'ub'ejel in b'a, tzin macanoch in b'a d'a yol templo chi' yic tzin col in b'a? Mañ ol in ochlaj d'a yol templo chi', xin chi d'a viñ.

12 Ix nachajel vuuj to mañoc Dios tz'ac'an yal viñ icha chi'. Ix yal juntzañ chi' viñ yic tzin xib'tan viñ yic tz'och in mul d'a Dios, yujto a viñaj Sanbalat chi' yed' viñaj Tobías toxo ix yac' q'uen tumin eb' viñ d'a viñ. **13** Ix tupji viñ yuj eb' viñ yic tzin xib'tej viñ, yic tz'och in mul yalan eb' viñ, yic vach' te chuc in b'inaji, tz'el in q'uixvelal. **14** Yuj chi' ix in lesalvi icha tic: Ach in Diosal, tza nacoti yic tzac'anoch yaelal d'a yib'añ viñaj Sanbalat yed' viñaj Tobías chi' yuj tas ix sc'ulej. Añejtona' tza nacot ix Noadías syaloch sb'a a checab'oc yed' juntzañxo eb' syaloch sb'a a checab'oc snib'ej tzin xib'tej, xin chi d'a in lesal chi'.

Ix b'oelc'och smuroal Jerusalén

15 Ix b'oelc'och muro chi', 52 c'ual ix yac' sb'oi. Ix b'oelc'ochi ayic 25 yoch uj Elul. **16** Ayic ix yab'an masanil eb' ayoch ajc'olal d'ayoñ yed' masanil juntzañxo nación ay d'a co lac'anil to ix b'o muro chi', ix xiv-q'ue eb'. Ix q'uixvipax eb', yujto ix nachajel yuj eb' to a jun munlajel chi' ix yic' sb'a yuj scolval co Diosal.

17 A d'a juntzañ c'ual chi' tzijtum carta ix stz'ib'ejb'at eb' viñ vinac nivac yopisio aj Judá d'a viñaj Tobías chi', ix spacñeysi viñ. **18** Yujto tzijtum

juntzañ eb' viñ vinac nivac yopisio vach' yac'an yed' viñ, yujto ñiab'il yaj viñ d'a viñaj Secanías yuninal viñaj Ara. Axo pax viñaj Johanán yuninal viñaj Tobías chi', ix yic'laj sb'a viñ yed' ix yisil viñaj Mesulam yuninal viñaj Berequías. **19** Yuj chi' vach' yac'an eb' viñ nivac yopisio chi' yed' viñaj Tobías chi'. Syalan eb' viñ d'ayin to te vach' viñ, syalanxib'at eb' viñ d'a viñ masanil tas sval d'a eb' viñ. Tzijtum carta ix stz'ib'ejcot viñ yic tzin xib'tani.

Ix ac'jioch eb' stañvan Jerusalén

7 **1** Ayic ix lajvi sb'oe'l muro chi', ix ochcan spuertail, ix vac'an-paxoch eb' stañvan spuertail scajnub' Dios, eb' sb'itani yed' juntzañxo eb' levita. **2** Ix vac'anoch viñ vuc'tac aj Hanani yajalil d'a eb' stañvan Jerusalén yed' viñaj Hananías yajalil d'a cuartel ay d'a yol choñab' chi'. A jun viñ chi' te vach' spensar viñ, te ay yelc'och Dios d'a viñ d'a yichañ juntzañxo eb' viñ. **3** Ix valani to ayic chaañxo c'u sjacchaj spuertail Jerusalén chi', axo d'a yemc'ualil ayic manto pax eb' stañvani, vach' tz'aj smacchajxicani. Ay pax eb' viñ ix vac'och stañvej Jerusalén chi'. Ay eb' viñ stañvan b'aj stañvajtaxoni, ay pax eb' viñ d'a stz'ley spat stañvej. **4** A jun choñab' tic te nivan, palta quenanto anima ayec' d'ay, yujto manto b'ochajxiq'ue spat eb'.

**Slistail eb' yiñtilal Judá ix jax
d'a Babilonia**
(Esd 2.1-70)

5 Ix lajvi chi', a Dios ix ac'an in na' to tzin molb'ej eb' viñ vinac nivac yelc'ochi, eb' viñ yajal yaji yed' masanil eb' choñab', yic stz'ib'chaj

eb' d'a ch'añ libro, icha syal yiñtilal smam yicham eb'. Ix chax pax ch'añ b'aj tz'ib'ab'il sb'i eb' b'ab'laj janacxi, icha syal sb'i smam yicham eb', ata' tz'ib'ab'il eb' tic:

6 Aton tic slistail eb' aj Judá ic'b'il canb'at yuj viñaj Nabucodonosor sreyal Babilonia. Aton eb' yiñtilal eb' tic ix jax d'a Jerusalén yed' d'a jun-tzañxo lugar d'a yol yic Judá. Ix jax eb' d'a schoñab'can smam yicham junjun. **7** A eb' viñ scuchb'an eb', aton eb' viñ tic: Viñaj Zorobabel, viñaj Jesúa, viñaj Nehemías, viñaj Azarías, viñaj Raamías, viñaj Nahamani, viñaj Mardoqueo, viñaj Bilsán, viñaj Misperet, viñaj Bigvai, viñaj Nehum yed' viñaj Baana.

8-24 A eb' yiñtilal viñaj Paros, 2 mil 172 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Sefatías, 372 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Ara, 652 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Pahat-moab, eb' yiñtilal viñaj Jesúa yed' eb' yiñtilal viñaj Joab, 2 mil 818 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Elam, mil 254 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Zatu, 845 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Zacai, 760 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Binúi, 648 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Bebai, 628 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Azgad, 2 mil 322 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Adonicam, 667 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Bigvai, 2 mil 67 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Adín, 655 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Ater, aton eb' yiñtilal viñaj Ezequías, 98 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Hasum, 328 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Bezai, 324 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Harif, 112 eb'.

25-38 Eb' yiñtilal eb' aj Gabaón, 95 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Belén yed' eb' yiñtilal eb' aj Netofa, 188 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Anatot, 128 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Bet-azmavet, 42 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Quiriat-jearim, Cafira yed'

Beerot, 743 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Ramá yed' eb' yiñtilal eb' aj Geba, 621 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Micmas, 122 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Betel yed' eb' yiñtilal eb' aj Hai, 123 eb'. Eb' aj schab'il Nebo, 52 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj schab'il Elam, mil 254 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Harim, 320 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Jericó, 345 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Lod, eb' yiñtilal eb' aj Hadid yed' eb' yiñtilal eb' aj Ono, 721 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Senaa, 3 mil 930 eb'.

39-42 Axo jun macañ eb' sacerdote yiñtilal viñaj Jedaía yiñtilal viñaj Jesúa, 973 eb'. Axo eb' yiñtilal viñaj Imer, mil 52 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Pasur, mil 247 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Harim, mil 17 eb'. **43-45** Axo eb' levita yiñtilal viñaj Jesúa yed' viñaj Cadmiel, yiñtilal pax eb' viñ viñaj Hodabías, 74 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Asaf, eb' sb'itani, 148 eb'. Eb' tañvum puerta, yiñtilal viñaj Salum, eb' yiñtilal viñaj Ater, eb' yiñtilal viñaj Talmón, eb' yiñtilal viñaj Acub, eb' yiñtilal viñaj Hatita yed' eb' yiñtilal viñaj Sobai, 138 eb' d'a smasanil.

46-56 Axo eb' ix munlaj d'a templo, aton eb' yiñtilal viñaj Ziha, eb' yiñtilal viñaj Hasufa, eb' yiñtilal viñaj Tabaot, eb' yiñtilal viñaj Queros, eb' yiñtilal viñaj Siaha, eb' yiñtilal viñaj Padón, eb' yiñtilal viñaj Lebana, eb' yiñtilal viñaj Hagaba, eb' yiñtilal viñaj Salmai, eb' yiñtilal viñaj Hanán, eb' yiñtilal viñaj Gidel, eb' yiñtilal viñaj Gahar, eb' yiñtilal viñaj Reaía, eb' yiñtilal viñaj Rezín, eb' yiñtilal viñaj Necoda, eb' yiñtilal viñaj Gazam, eb' yiñtilal viñaj Uza, eb' yiñtilal viñaj Paseah, eb' yiñtilal viñaj Besai, eb' yiñtilal viñaj Mehunim, eb' yiñtilal viñaj Nefisesim, eb' yiñtilal viñaj Bacbuc, eb' yiñtilal viñaj

Hacufa, eb' yiñtilal viñaj Harhur, eb' yiñtilal viñaj Bazlut, eb' yiñtilal viñaj Mehída, eb' yiñtilal viñaj Harsa, eb' yiñtilal viñaj Barcos, eb' yiñtilal viñaj Sísara, eb' yiñtilal viñaj Tema, eb' yiñtilal viñaj Nezía yed' eb' yiñtilal viñaj Hatifa.

57-59 Axo eb' yiñtilalcan eb' yac'umal servil viñaj Salomón, aton eb' yiñtilal viñaj Sotai, eb' yiñtilal viñaj Soferet, eb' yiñtilal viñaj Perida, eb' yiñtilal viñaj Jaala, eb' yiñtilal viñaj Darcón, eb' yiñtilal viñaj Gidel, eb' yiñtilal viñaj Sefatías, eb' yiñtilal viñaj Hatil, eb' yiñtilal viñaj Poqueret-hazebaim yed' eb' yiñtilal viñaj Amón. **60** Masanil eb' ix munlaj d'a templo yed' eb' yiñtilal eb' yac'umal servil viñaj Salomón, ay 392 eb' d'a smasanil.

61-62 A eb' yiñtilal viñaj Delaía, eb' yiñtilal viñaj Tobías yed' eb' yiñtilal viñaj Necoda, 642 eb'. Maj yal-laj sch'oxanel sb'a eb' tato Israel yiñtilal eb'. A eb' tic ix cot eb' d'a Tel-mela, d'a Tel-harsa, d'a Querub, d'a Adón yed' d'a Imer. **63-64** A eb' yiñtilal viñaj Habaía, eb' yiñtilal viñaj Cos yed' eb' yiñtilal viñaj Barzilai, ix yal eb' to sacerdote eb'. Axo ix sayji ilchaj sb'i eb', maj ilchajlaj b'aj tz'ib'ab'il sb'i eb' chi', yuj chi' maj ochlaj eb' d'a yopisio d'a stemplo Dios. A viñaj Barzilai chi' ix yic'laj sb'a viñ yed' jun ix yisil viñaj Barzilai aj Galaad, yuj chi' a sb'i viñ sñi' viñ chi' ix ochcan d'ay. **65** Ix yalan viñ yajal d'a Judá to max yal svaan ixim pan eb' yic Dios yaji, ato juncoc viñ sacerdote ol c'anb'an d'a Urim yed' d'a Tumim tato yel yiñtilal eb' viñaj Aarón.

66 Ay 42 mil 360 eb' anima chi' d'a smasanil, **67** palta mañ ayoc och

eb' viñ checab' yed' eb' ix checab' sb'isuloc. A eb' chi' 7 mil 337 eb' d'a smasanil. Ay pax 245 eb' viñ vinac yed' eb' ix ix sb'itani. **68** Axo noc' noc': 736 noc' chej, 245 noc' mula, **69** 435 noc' camello yed' 6 mil 720 noc' b'uru.

70-72 Tzijtum anima ix yac' silab' yic smanchaj tas ol och yic sb'ochajxi templo. A viñ yajal yaj d'a scal eb', 17 libra q'u'en oro ix yac' viñ yed' 50 nivac uc'ab' sc'anchaj d'a templo yed' 530 pichul yic eb' sacerdote. Ay eb' viñ yajal yaj d'a junjun iñtilal, ix smolb'ej silab' eb' viñ, ix yac'an 337 libra q'u'en oro eb' viñ yed' 2 mil 215 libra q'u'en plata. Axo nañalxo eb' choñab' ix ac'an 337 libra q'u'en oro, 24 quintal q'u'en plata yed' pax 67 pichul yic eb' sacerdote. A juntzañ chi' ix yac' eb' b'aj schaji silab'.

73 A eb' sacerdote, eb' levita, eb' tañvum puerta, eb' sb'itani yed' masanil eb' anima ay d'a choñab' chi', eb' tz'ac'vi servil d'a templo yed' juntzañxo eb' israel, ix laj aj eb' d'a schoñab' junjun.

Ix yavtej ch'añ ley viñaj Esdras d'a yichañ masanil anima

8 **1-2** Ayic ix el yich yuquil uj, ix smolb'ej sb'a masanil eb' anima d'a Jerusalén chi', ix cot junjun eb' d'a schoñab', ix javi eb' b'aj ay jun puerta b'aj tz'el eb' ix ix ic'oja'. Ix alji d'a viñaj sacerdote Esdras c'ay-b'um paxi to syic'cot ch'añ ley Moisés viñ, aton jun ley chi' ac'b'il yuj Jehová d'a choñab' Israel. A d'a b'ab'el c'u yic jun uj chi', ix yic'cot ch'añ viñ d'a yichañ eb' anima molanec' chi', eb' viñ vinac yed' eb' ix ix yed' pax eb' unin tzaxo nachajel yuuj. **3** Ix syamanoch viñ yavtan

ch'añ d'a yichañ masanil anima chi'
d'a q'uiñib'alil masanto ix och
chimc'ualil.

Ix smaclej val yab' eb' masanil tas
aycan d'a ch'añ ley chi'. ⁴ Ix q'ue
liñan viñaj Esdras chi' d'a yib'añ jun-
tzañ te te' ix b'ochaq'ue stec'nub'ej
viñ. Axo d'a svach' c'ab' viñ ayeç'
viñaj Matatías, viñaj Sema, viñaj
Anías, viñaj Urías, viñaj Hilcías yed'
viñaj Maasías. Axo d'a sq'uxeañ viñ
ayeç' viñaj Pedaías, viñaj Misael,
viñaj Malquías, viñaj Hasum, viñaj
Hasbadana, viñaj Zacarías yed' viñaj
Mesulam. ⁵ Yujto chaañ b'aj ayq'ue
viñaj Esdras chi', yuj chi' ayic ix yilan
eb' anima chi' smasanil xuyanel ch'añ
ley chi' viñ, ix q'ue liñan eb'. ⁶ Ix
lajvi chi' ix yalan vach' lolonel viñ
d'a Jehová Dios Nivan Yelc'ochi. Ix
tac'vi masanil eb' anima chi', ix
yic'anchaañ sc'ab' eb', ix yalan eb':
Ichocab'ta', xchi eb'. Ix em ñojnaj eb'
d'a sat luum, ix och eb' ejmelal d'a
Jehová.

7-8 Ayic ix yavtan ch'añ ley chi'
viñaj Esdras chi', axo eb' viñ levita,
aton viñaj Jesúa, viñaj Bani, viñaj
Serebías, viñaj Jamín, viñaj Acub,
viñaj Sabetai, viñaj Hodías, viñaj
Maasías, viñaj Kelita, viñaj Azarías,
viñaj Jozabed, viñaj Hanán yed' viñaj
Pelaía, a eb' viñ ix alan d'a sti' eb'
anima chi' tas syal ch'añ ley chi', yic
snachajel yuj eb' tas syal ch'añ, axo
eb' anima chi' ayñej ec' eb' d'a yed'-
tal junjun. ^b **9** Ayic ix yab'an eb'
anima chi' tas val syal ch'añ ley chi',
ix oc'q'ue eb'. Axo viñaj Nehemías
yajal yed' viñaj sacerdote Esdras chi'
yed' eb' levita van yavtan ch'añ ley

chi' d'a eb' choñab' chi', ix yalan eb'
viñ: A jun c'u tic yic Jehová co Diosal
yaji, yuj chi' mañ ex cusoc, mañ ex
oc'oc, xchi eb' viñ. **10** Ix yalanpax
viñaj Nehemías d'a eb': Ixiquec, b'at
vaañec. A vael te vach' tze va'a.
Tzeyuc'an ac' vino d'a tzalajc'olal.
Tzeyac' yic eb' anima malaj yic
b'ob'il yuuj, yujto a jun c'u tic yic
Jehová co Diosal yaji. Mañ ex cusoc,
yujto a tzalajc'olal syac' Jehová, a
ayoch quipumaloc, xchi viñ.

11 Ix cachjipax eb' anima chi' yuj
eb' levita chi' icha tic: Actejec
eyoq'ui yujto yic Jehová yaj jun c'u
tic, mañ ex cusoc, xchi eb'. **12** Ix
lajvi chi' ix b'at eb' vael, ix yuc'an
a' eb', ix yac'an yic eb' malaj yic
eb'. Ix te tzalaj eb', yujto ix cham
val yab'an eb' tas ix yal sc'ayb'ub'al
eb'.

Ix och q'uiñ chinama

13-14 Axo d'a junxo c'u, ix smol-
b'an sb'a eb' yajal yaj d'a junjun
macañ yiñtilal, eb' sacerdote yed'
juntzañxo eb' levita, yic sc'ayb'aj eb'
yuj viñaj Esdras d'a ch'añ ley ac'b'il-
can yuj Jehová d'a viñaj Moisés. Ata'
ix ilchaj yuj eb' to ayic tz'och q'uiñ
chinama d'a yuquil uj d'a junjun
ab'il, tz'aj eb' israel d'a yol chinama
chi'. **15** Yuj chi' ix alchajel d'a caltac
choñab' yed' d'a Jerusalén to sb'at
eb' anima d'a caltac te' yic'cot sc'ab'-
tac te' olivo avab'il yed' te' caltacte'al
olivo, te arrayán, te' palma, ma
junocxo yaliñej tas te'al c'ayum xiil
yic sb'o chinama chi', icha yajcan d'a
ch'añ ley chi'. **16** Yuj chi' ix b'at eb'
yic'cot te' c'ab'tac te' chi', axo d'a

^b **8.7-8** Ix vach' alchajel ley chi', yujto tz'ib'ab'il d'a hebreo, axo eb' anima xid'naquec' d'a
Babilonia, a arameo syal eb'.

yib'añ spat eb' ix sb'oq'ue chinama chi', ma d'a yamaq'uil spat eb', ma d'a yamaq'uil stemplo Dios, ma d'a sti' jun puerta b'aj tz'el eb' ix ix ic'oja', ma d'a sti' spuertail yic Efraín.

17 Masanil eb' anima janacxi d'a Babilonia, ix sb'o schinama eb' chi', ix och eb' d'a yool. Atax d'a stiempoal viñaj Josué yuninal viñaj Nun, malaj b'aj ix uji icha jun chi', yuj val chi' ix te tzalaj eb' anima chi'. **18** Ix yavtan ch'añ ley viñaj Esdras chi' d'a junjun c'u masanto ix tz'acvi yuquil c'ual q'uiñ chi'. Axo d'a svajxaquil c'ual, ix smolb'an sb'a eb' masanil yic tz'och eb' ejmelal d'a Jehová icha yalan ch'añ ley chi'.

Ix yal smul eb' israel viñaj Esdras

9 **1** Ayic 24 yoch yuquil uj chi', ix smolb'an sb'a masanil eb' israel yic tz'och eb' tzec'ojc'olal, ix yac'anoch pichul eb' yic cusc'olal, ix yac'anq'ue pococ eb' d'a sjolom. **2** Ix yic'anel sb'a eb' d'a scal eb' ch'oc choñab'il. Ix q'ue liñan eb' yalan-q'ueta smul yed' smul eb' smam yicham eb'. **3** Yac'b'an liñanq'ue eb' d'a yed'tal chi', oxe' val hora ix avtaj ch'añ sley Jehová d'a scal eb', axo d'a oxe' horaxo, ix yalanq'ueta smul eb', ix och eb' ejmelal d'a Jehová sDiosal. **4** Axo jun macaï eb' viñ levita, aton viñaj Jesúa, viñaj Bani, viñaj Cadmiel, viñaj Sebanías, viñaj Buni, viñaj Serebías, viñaj Bani yed' viñaj Quenani, ix q'ue eb' viñ d'a yib'añ jun b'achquiltac sq'uei, te chaañ ix yal eb' viñ d'a Jehová Dios. **5** Ix yalanpax junxo macaï eb' viñ levita chi', aton viñaj Jesúa, viñaj Cadmiel, viñaj Bani, viñaj Hasabnías, viñaj Serebías, viñaj Hodías, viñaj Sebanías yed' viñaj Petaías icha tic: Calec

vach' lolonel d'a Jehová co Diosal d'a masanil tiempo. Mamin, alchajocab' vach' lolonel d'ayach vach'chom max q'uec'och ach co b'itán d'a smojal.

6 Mamin Jehová, a achüej ayachüej eq'ui. A ach ix a b'o satchaañ squila' yed' juntzañxo satchaañ max quil-laj. A ach ix a b'o masanil q'uen c'anal. A ach pax ix a b'o lum luum tic yed' pax masanil tastac ay d'a luum. A ach pax ix a b'o a' mar yed' masanil tas ay d'a a'. A ach tzac' sq'uinal masanil tas, yuj chi' tz'och eb' ángel ejmelal d'ayach.

7 Mamin Jehová, a ach ton val Dios ach, a sic'naquelta viñaj Abram. Ic'annaquelta viñ d'a Ur schoñab' eb' caldeo, ac'annac scuch viñ Abraham.

8 Ilnac to yac'nac ach och viñ d'a sc'ool, yuj chi' a b'onac jun a trato yed' viñ yic tzac'an lum luum d'a eb' yiñtilal viñ, aton lum yic eb' cananeo, eb' heteo, eb' amorroeo, eb' ferezeo, eb' jebuseo yed' eb' gergeseo. Elnac-xoc'och a lolonel chi' yujo tz'eliejc'och tas tzala!. **9** Ilnac val yab'an syail eb' co mam quicham d'a Egipto, ab'annac yel yav eb' d'a sti' a Chac-chac Mar. **10** A ch'oxannac juntzañ tas satub'tac yilji d'a viñ sreyal Egipto chi' yed' d'a masanil eb' schecab' viñ yed' d'a masanil anima ay d'a yol smacb'en viñ, yujo ilnac to te chacjinaquel eb' quetisraelal yuj eb'. Yuj juntzañ chi' tzach te b'inajüej. **11** A pojnac snañal a' mar chi' d'a yichañ eb' co mam quicham chi', yec'nacta eb' d'a staquiñal lum d'a yol a' chi'. Axo eb' pechjinac eb' chi', b'atnaccan eb' d'a yich a' icha val tz'aj sb'atcan juncoc q'uen q'ueen d'a sjulal yich a'. **12** Slajvi chi', ic'annac b'ey eb' d'a c'ualil yed' jun nivan topañ asun, axo d'ac'valil ayo

sc'ac'al jun asun chi' yic syac'an saquilq'uinal b'aj sb'at eb'.

13 Slajvi chi', emnacul d'a sjolom lum vitz Sinaí, a loloniac emta d'a eb'. Ac'annac ley to tojol d'a eb' yed' c'ayb'ub'al te yel yed' pax checnab'il te vach!. **14** A c'ayb'annac eb' yic sc'anab'ajej sc'uul ic'oj ip eb' yuj ach yic'anchaañ eb', ac'annac checnab'il yed' c'ayb'ub'al d'a viñaj Moisés, axo viñ alannac d'a eb!. **15** Ac'annac vael scot d'a satchaañ sva eb' ayic tz'och svejel eb'. Ac'annaquelta a a' d'a sat q'uen q'ueen yuc' eb' yic tz'ec' staquiñtial eb'. Slajvi chi' alannac d'a eb' to scajnaj eb' d'a sat lum luum ac'nac a ti' ac'an d'a eb'.

16 Palta a eb' co mam quicham chi' te ac'umtac eb', te pit yutejnac sb'a eb', mañ schanacoc yab' a checnab'il eb!. **17** Mañ ach sc'anab'ajejnacoc eb', mañxo snanacoccot eb' tas satub'tac a c'ulejnac yuj svach'iloc eb!. Te pit yutejnac sb'a eb', snaannac eb' yac'och jun yajalil yic scuchb'aj meltzaj eb' yuj d'a Egípto, yic tz'ochxi eb' checab'il ta' yalani. Palta a ach tic, Dios ach, te ay a nivan-c'olal, ay oq'uelc'olal, te xajan anima uuj, mañ c'unoc scot oval. Mañ actej-nacocanlaj eb! **18** vach'chom sb'onac jun q'uen yechel vacax eb'. Yalannac val eb' to a jun chi' sdiosal eb', to a' ic'anelta eb' d'a Egípto. Te nivan smul eb' yac'nacochi. **19** Palta a ach tic te nivan a c'ool, yuj chi' mañ actejnacocan eb' d'a tz'inan luum. Mañ ic'nacoquel jun nivan topañ asun tz'ic'an b'ey eb' d'a c'uallil, mañ ic'nacopaxeli ayic syac'an yoc d'a eb' d'ac'valil yic syac'an saquilq'uinal d'a eb' b'aj sb'ati. **20** Ac'nac Espíritu vach' d'a eb' yic sc'ayb'aj eb' yuuj. Mañ actejnacoc ac'an maná sva eb'.

Ac'nacñeij a a' yuc' eb' yic tz'ec' staquiñtial eb!. **21** 40 ab'il ac'nac svael eb' d'a tz'inan lum chi'. Malaj val jab'oc tas yac'nac palta d'a eb', mañ lajvinacoquel spichul eb' ayochi, mañ malnacocq'ue yoc eb' sb'eyi.

22 Uuj yac'nac ganar eb' rey eb' yed' juntzañ choñab', yicannaccan slum eb' chi' eb', a pojannac ec' lum d'a eb'. Ac'annac lum Hesbón d'a eb', aton lum b'aj ochnac viñaj Sehón reyal yed' lum Basán b'aj ochnac viñaj Og reyal. **23** Ac'annacpax q'uib' sb'isul yuninal eb' icha sb'isul q'uen c'anal d'a satchaañ. Ic'annaccot eb' yic schaan smacb'en eb' b'aj ac'nac a ti' ac'an yicoc eb' co mam quicham. **24** Ochnac eb' yuninal eb' d'a lum Canaán, yic'annac luum eb!. Uuj yac'nac ganar juntzañ anima chi' eb' yed' sreyal, yic sc'ulan eb' tas sgana sc'ulej d'a juntzañ anima chi'.

25 Yic'annacpax choñab' eb' te vach' yaj sb'oi, lum luum te yax sat yed' juntzañ pat te b'ud'an yuj tastac vach!. Yic'annacpax a' uc'b'il'a eb', te' uva, te' olivo yed' juntzañxo te te' syac' sat. Vanac eb', b'ud'jinac eb', b'aq'uechb'inac eb!. Yac'nac val tzalajb'oc sc'oool eb' yuj a nivan vach'c'olal. **26** Palta te pit yutejnac sb'a eb', yochnac eb' ajc'olal d'ayach, spaticannaquel a c'ayb'ub'al eb!. Cachjinac eb' yuj eb' a checab', yic syac'xioch sb'a eb' d'a yol a c'ab', palta smilnaccham eb' a checab' chi' eb'. Yelxo te nivan smul eb' ochnac d'ayach. **27** Yuj chi' ac'nacoch eb' co mam quicham chi' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool, ixtajnac val eb' yuj eb'. Palta ayic van yab'an syail eb' chi', sc'anannac a colval eb'. A achxo jun, ayach ec' d'a satchaañ, ab'nac slesal eb' chi', yujto oc'nac val a c'ol d'a

eb', yuj chi' ac'naccot eb' scolan eb' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool chi'. **28** Palta ayic junc'olalxo yajxi eb', sc'ulan-nacxi chucal eb' d'a ichañ. Yuj chi' actejnacxib'at eb' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ol chi', yac'jinacoch syaelal eb' yuj eb'. Yuj chi' sc'ananxi a colval eb'. A achxo ayach ec' d'a satchaañ, ab'annac slesal eb'. Yujto tz'oc' val a c'ool d'a eb', tzijtum el a colnac eb'. **29** Alannac d'a eb' to sc'anab'ajej a c'ayb'ub'al eb', palta añaeja' pit yutejnac sb'a eb', mañ sc'anab'ajejnacoc a checnab'il eb!. Ochnac smul eb' d'a a c'ayb'ub'al, aton jun tz'ac'an sq'uinal eb' sc'anab'ajani. Te chuc yutejnac sb'a eb', te pit eb', mañ schanacoclaj eb' yab'i. **30** Tzijtum ab'il ac'nac techaj schucal eb'. A Espíritu ac'an-nac yojtaquejel eb' a checab', axo eb' cachannac eb', palta mañ schanacoclaj eb' yab'i. Yuj chi' ac'nacoch eb' d'a yol sc'ab' juntzañxo nación.

31 Palta yujto tz'oc' val a c'ool d'a eb', te nivan a vach'olal, yuj chi' mañ a satnacoquel eb' smasanil, mañ actejnacoc paxcan eb' sch'ocoj.

32 Yuj chi', ach co Diosal, te nivan elc'ochi, te ay a may, smojton val co xiv d'ayach. Max b'at a lolonel sat'olal uuj yujto te xajan oñ uuj. Nacot jantac syaelal eb' co reyal, eb' cajalil, eb' sacerdote, eb' a checab', eb' co mam quicham yed' masanil eb' quetchoñab', a tax d'a stiempoal eb' sreyal Asiria syab'ñeje syail eb' masanto ticaic. **33** Palta tojolñeje tas sjavi d'a quib'añ uuj. Vach'ñeje tas tza c'ulej, a oñxo tic, chuciñeje tas sco sc'ulej. **34** A eb' co reyal, eb' cajalil, eb' sacerdote yed' eb' co mam quicham, mañ schanacoclaj yab' eb', mañ sc'anab'ajejnacoclaj a checnab'il eb' icha ajnac yalji d'a eb'. **35** Mañ

jantacoc tas ac'nac d'a eb', te levan lum luum te yax sat tic ac'nac d'a eb', palta mañ ochnacoc eb' ejmelal d'ayach, mañ yactejnacocccan chuc b'eyb'al eb' d'a yol smacb'en eb' ac-nac chi'.

36 Ina val quilji ticnaic, toxo ix oñ meltzajoch checab'il d'a lum luum ac'nac d'a eb' co mam quicham, lum b'aj yac'nac val tzalajb'oc sc'ool eb'.

37 A val tas te vach' avab'il cuuj, a chi' syiq'uec' eb' rey d'ayoñ, aton eb' b'aj oñ ac'och d'a yalañ smandar yuj co mul ix och d'ayach. Sc'ulej eb' tas snib'ej sc'ol d'ayoñ yed' d'a noc' co molb'etzal noc', yuj chi' te ayoñ val och d'a ilc'olal ticaic.

38 Yuj chi' a oñ tic scac' co ti', stz'ib'chajcani to yel ol co c'anab'ajej. Yuj chi' tz'ochcan sello yed' sb'i eb' cajalil, eb' levita yed' eb' sacerdote d'a ch'añ uum tic, xchi eb' viñ d'a slesal chi'.

A sb'i eb' ix yac' sti' to ol sc'anab'ajej

10 **1-8** Aton eb' viñ tic ix yac' sb'i d'a ch'añ uum ix tz'ib'-chaj chi'. A in Nehemías in tic, yuninal in viñaj Hacalías, yajal vaji. Ix yac'anpax sb'i eb' viñ sacerdote: Aton viñaj Sedequías, viñaj Seraías, viñaj Azarías, viñaj Jeremías, viñaj Pasur, viñaj Amarias, viñaj Malquías, viñaj Hatús, viñaj Sebanías, viñaj Maluc, viñaj Harim, viñaj Meremot, viñaj Obadías, viñaj Daniel, viñaj Ginetón, viñaj Baruc, viñaj Mesulam, viñaj Abías, viñaj Mijamín, viñaj Maazías, viñaj Bilgai yed' viñaj Semaías.

9-13 Axo pax juntzañxo eb' viñ levita, aton eb' viñ tic: Viñaj Jesúa yuninal viñaj Azanías, viñaj Binúi yiñtilal viñaj Henadad, viñaj Cadmiel

yed' eb' yetlevitail: Aton viñaj Sebanías, viñaj Hodías, viñaj Kelita, viñaj Pelaías, viñaj Hanán, viñaj Micaías, viñaj Rehob, viñaj Hasabías, viñaj Zacur, viñaj Serebías, viñaj Sebanías, viñaj Hodías, viñaj Bani yed' viñaj Beninu.

14-27 Axo pax eb' ayoch yajalil d'a choñab' chi': Aton viñaj Paros, viñaj Pahat-moab, viñaj Elam, viñaj Zatu, viñaj Bani, viñaj Buni, viñaj Azgad, viñaj Bebai, viñaj Adonías, viñaj Bigvai, viñaj Adín, viñaj Ater, viñaj Ezequías, viñaj Azur, viñaj Hodías, viñaj Hasum, viñaj Bezai, viñaj Harif, viñaj Anatot, viñaj Nebai, viñaj Magpiás, viñaj Mesulam, viñaj Hezir, viñaj Mesezabeel, viñaj Sadoc, viñaj Jadúa, viñaj Pelatías, viñaj Hanán, viñaj Anaías, viñaj Oseas, viñaj Hananías, viñaj Hasub, viñaj Halohes, viñaj Pilha, viñaj Sobec, viñaj Rehum, viñaj Hasabna, viñaj Maasías, viñaj Ahías, viñaj Hanán, viñaj Anán, viñaj Maluc, viñaj Harim yed' viñaj Baana.

Juntzaïxo eb' choñab' ix yac' sti' d'a Dios

28 Axo jantacto eb' choñab', aton eb' sacerdote yed' juntzaïxo eb' levita tañivum puerta, eb' sb'itani, eb' smunlaj d'a templo yed' masanil eb' anima toxo ix yiqluel sb'a d'a scal eb' ch'oc choñab'il yic sc'anab'ajan sc'ayb'ub'al Dios eb', ix yac' sti' eb' yed' eb' ix yetb'eyum yed' eb' yal yuninal eb' tzaxo nachaj yuuj. **29** A eb' tic ix smolbl'ej sb'a eb' yed' eb' sc'ab'yoc yed' pax eb' yajal, ix yac'an sti' eb' to ol sb'eyb'alej scheecnab'il Dios eb', aton alb'ilcan yuj viñaj Moisés

schecab' Dios chi'. Ix yalan eb' to ol sc'anab'ajej val scheecnab'il yed' sc'ayb'ub'al Jehová Cajalil eb'. **30** Yuj chi' ix yal eb' icha tic: Mañxo ol yic'-laj sb'a eb' cal cuninal yed' eb' ch'oc choñab'il. **31** Tato sjavi eb' ch'oc choñab'il choñoj tastac d'ayoñ d'a sc'ual ic'oj ip, ma d'a juntzaïxo sc'ual q'uiñ, malaj tas ol co man d'a eb'. Axo d'a yuquil ab'il ol yic' yip lum co luum, ol cac'anpax lajvoc sb'oc eb' ay sb'oc d'ayoñ.

32 Añejtona! toxo ix cac'och d'a quib'añ to yovalil ol cac' chañe' gramo^c q'uen plata junjun oñ d'a junjun ab'il yic smanchaj tas sc'anchaj d'a scajnub' co Diosal:

33 Aton yuj ixim pan tz'ac'chajoch d'a yichañ Dios, ofrenda tz'ac'ji d'a junjun c'u d'a tas svaji, silab' sñus-jitz'a d'a junjun c'u, silab' d'a sc'ual ic'oj ip, silab' ayic tz'alji q'uen uj yed' juntzaïxo q'uiñ tz'och d'a junjun ab'il, yed' pax juntzaïxo ofrenda yed' silab' yuj yac'ji tup co mul a oñ israel oñ tic yed' juntzaïxo tas sc'anchaj d'a stemplo co Diosal.

34 Añejtona! yuj te' c'atzitz sc'anachaj d'a stemplo Jehová, yic stz'a te' d'a yaltar Jehová co Diosal, toxo ix co b'o d'a junjun macañ quiñtilal tas tiempoa d'a junjun ab'il ol cac' te' c'atzitz chi', icha yajcan d'a ch'añ ley chi'. Vach'chom sacerdote, ma levita, ma comon anima, ol co c'anab'ajej co masanil. **35** Ix co chaoch d'a quib'añ to ol quic'cot sb'ab'el sat co munlajel yed' b'ab'el sat cavb'en te' d'a junjun ab'il d'a scajnub' co Diosal. **36** Ol quic'anpaxcot eb' b'ab'el cuninal yed' b'ab'el yune' noc' co vacax yed' noc' co calnel d'a stemplo co Diosal d'a

^c **10.32** A chañe' gramo max q'uec'och nañal siclo yalil.

yichañ eb' sacerdote smunlaj ta', icha val yajcan d'a ch'añ ley chi'. **37** Ol quic'anpaxcot co colval d'a eb' sacerdote, aton ixim co b'ab'el harina, b'ab'el sat cavb'en te', co b'ab'el vino yed' co b'ab'el aceite. Ol cac'an b'aj sic'chaj d'a stemplo co Diosal. Ol quic'anpaxcot sdiezmoal sat cavb'en. Ol cac'an d'a eb' levita, yujto a eb' smolb'an sdiezmoal tas squic' d'a sat co luum d'a junjun choñab' b'aj tzoñ munlaji.

38 Ayic ol b'at eb' levita chi' smolb'ej co diezmo chi', yovalil sb'at junoc eb' sacerdote yiñtilal viñaj Aarón yed' eb'. Syic'anpaxb'at sdiezmoal diezmo scha eb' chi', syac'anoch eb' b'aj sic'chaj tas tz'ac'lji d'a scajnub' co Diosal. **39** A oñ israel oñ tic yed' eb' levita ol quic'cot ixim trigo, vino yed' aceite b'aj molan masanil tas sc'anchaj d'a templo, b'aj ay pax scuarto eb' ayoch d'a opisio, aton eb' sacerdote, eb' tañvum puerta yed' eb' sb'itani. Ix cac'an co ti' to mañ ol cactejcan stemplo co Diosal, xchi eb'.

Eb' cajan d'a Jerusalén

(1Cr 9.1-34)

11 **1** A eb' yajal d'a co choñab' tic ix cajnaj eb' d'a Jerusalén. Axo juntzañxo eb', lajuñe' macañ ix laj aj eb', ix och suerte d'a yib'añ eb' mach junoc macañ eb' ol cajnaj d'a Jerusalén tic, aton d'a jun choñab' to yic Dios yaji. Axo b'aluiñ macañxo eb' sb'atxican eb' d'a schoñab' junjun. **2** Ix lajvi chi', ix yalan vach' lolonel eb' choñab' d'a yib'añ eb' b'ecan sc'ol scajnaj d'a Jerusalén chi'.

3 Ay eb' quetisraelal, eb' sacerdote, eb' levita, eb' smunlaj d'a

templo, eb' yiñtilal eb' ac'jinac servil viñaj Salomón, ix cajnaj eb' d'a sluum d'a juntzañ schoñab' eb' d'a yol yic Judá. Palta axo eb' yajal yaj d'a scal eb', ix can cajan eb' d'a Jerusalén yed' yal yuninal.

4-6 Aton eb' yiñtilal Judá tic yed' eb' yiñtilal Benjamín ix can cajan d'a Jerusalén:

Ay chavañ eb' viñ yajal yaji. A jun viñ scuchan Ataías yuninal viñaj Uzías. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Zazarías, viñaj Amarías, viñaj Sefatías, viñaj Mahalaleel. A masanil eb' tic yiñtilal eb' viñaj Fares yuninal viñaj Judá. A sb'isul eb', 468 d'a smasanil, te tec'an eb'.

Axo junxo viñ yajal chi', Maasías sb'i viñ, yuninal viñ viñaj Baruc. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Colhoze, viñaj Hazaías, viñaj Adías, viñaj Joiarib, viñaj Zazarías, yiñtilal eb' viñaj Siloni yuninal viñaj Judá.

7-8 Axo pax d'a scal eb' yiñtilal Benjamín, ay oxvañ eb' viñ yajal yaji. Aton viñaj Salú, viñaj Gabai yed' viñaj Salai. A viñaj Salú chi' yuninal viñaj Mesulam, axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Joel, viñaj Pedaías, viñaj Colaías, viñaj Maasías, viñaj Itiel, viñaj Jesaías. 928 sb'isul eb' d'a smasanil. **9** Axo viñaj Joel yuninal viñaj Zicri yajal soldado yaj d'a eb', axo viñaj Judá yuninal viñaj Senúa schab'il yajal yaji.

10 A eb' viñ yajal yaj d'a scal eb' viñ sacerdote, eb' viñ ix can cajan d'a Jerusalén, chaïvañ eb' viñ: A viñ b'ab'el, aton viñaj Jedaías yuninal viñaj Joiarib sc'ab'yoc viñaj Jaquín.

11 Axo viñ schab'il, aton viñaj Seraías yuninal viñaj Hilcías. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj

Mesulam, viñaj Sadoc, viñaj Meraiot, viñaj Ahitob viñ yac'nac sat sacerdoteal. **12** A sb'isul masanil eb' tic, 822 eb', sc'ab'yociej sb'a eb', aton eb' munlajnac d'a scajnub' Dios.

Axo viñ yoxil, aton viñaj Adaías yuninal viñaj Jeroham. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Pelalías, viñaj Amsi, viñaj Zacarías, viñaj Pasur yed' viñaj Malquías. **13** A sb'isul eb' yajal yaj d'a eb', 242 eb', sc'ab'yociej sb'a eb'.

Axo viñ schaïil, aton viñaj Amasai yuninal viñaj Azareel. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Azai, viñaj Mesilemot yed' viñaj Imer. **14** A sb'isul eb', 128, te jelan eb' d'a oval. Axo viñaj Zabdiel yuninal viñaj Gedolim, a viñ yajal yaj d'a scal eb'.

15 Axo eb' viñ yajal yaj d'a eb' levita, eb' ix can cajan d'a Jerusalén, aton viñaj Semaías yuninal viñaj Hasub. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Azricam, viñaj Hasabías yed' viñaj Buni. **16** Ay pax chavaïxo eb' viñ yajal, aton viñaj Sabetai yed' viñaj Jozabad. A eb' viñ ayoch yil munlajel d'a spatiactac scajnub' Dios. **17** Axo junxo viñ, aton viñaj Matanías yuninal viñaj Micaía. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Zabdi yed' viñaj Asaf. A viñaj Matanías chi' scuchb'an eb' sb'itan vach' lolonel yed' ac'oj yuj diosal d'a stiempoal lesal. Axo viñaj Bacbuquías schab'il cuchb'um yaj viñ.

Axo junxo viñ, aton viñaj Abda yuninal viñaj Samúa. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Galal yed' viñaj Jedutún. **18** A sb'isul eb' yiñtilal Leví ix can cajan d'a schoñab' Dios chi', 284 eb' d'a smasanil.

19 Axo eb' taïvum puerta, 172 sb'isul eb'. A viñaj Acub yed' viñaj

Talmón yajal d'a scal eb' sc'ab'yoc stañvan puerta chi'.

20 Axo juntzaïxo eb' quetisraelal, eb' sacerdote yed' juntzaïxo eb' levita, ix cajnaj junjun eb' d'a smac'b'en d'a juntzaïxo choñab' d'a yol yic Judá. **21** A eb' smunlaj d'a templo, ix cajnaj eb' d'a Jerusalén d'a jun tzalan scuchan Ofel. Axo viñaj Ziha yed' viñaj Gispa scuchb'an eb' d'a munlajel chi'.

22 A viñaj Uzi yajal d'a scal eb' levita yiñtilal viñaj Asaf d'a Jerusalén chi', aton eb' viñ scuchb'an b'it d'a scajnub' Dios. A eb' smam yicham viñaj Uzi chi', aton viñaj Bani, viñaj Hasabías, viñaj Matanías yed' viñaj Micaía. **23** D'a stzolal tz'aj yoch eb' sb'itan d'a junjun c'u icha yalan viñ rey.

24 A mach tz'och d'a yichañ viñ rey yuj yalriej tas schechnab'il eb' choñab', aton viñaj Petaías. A eb' smam yicham viñ, aton viñaj Mesezabeel yiñtilalcan viñaj Zera yuninal viñaj Judá.

Juntzaïxo choñab' b'aj ix cajnaj eb'

25-30 A juntzaïxo eb' yiñtilal Judá, ix cajnaj eb' d'a juntzaï choñab' tic yed' d'a masanil yaldeail: Aton d'a Quiriat-arba, d'a Dibón, d'a Jecabseel, d'a Jesúa, d'a Molada, d'a Bet-pelet, d'a Hazar-sual, d'a Beer-seba, d'a Siclag, d'a Mecona, d'a En-rimón, d'a Zora, d'a Jarmut, d'a Zanoa, d'a Adulam, d'a Laquis yed' d'a Azeca. Ix cajnajpax eb' b'aj sb'o munlajel. Ix aj eb' d'a Beerseba masanto ix q'uec'och eb' d'a sch'olanil yic Hinom.

31-35 Axo eb' yiñtilal Benjamín, ix cajnaj eb' d'a juntzaï choñab' tic: Aton d'a Geba, d'a Micmas, Aía, Betel

yed' d'a yaldeail, Anatot, Nob,
Ananías, Hazor, Ramá, Gitaim,
Hadid, Seboim, Nebalat, Lod, Ono
yed' d'a sch'olanil yic eb' b'oum
q'ueen. **36** Ay pax eb' levita ix scha
smacb'en d'a yol yic Judá yed' d'a
yol yic Benjamín.

A sb'i eb' sacerdote yed'
juntzañxo eb' levita

12 **1-7** Ay juntzañ eb' viñ sacer-
dote yed' juntzañxo eb' viñ
levita janacxi yed' viñaj Zorobabel
yuninal viñaj Salatiel yed' viñaj Jesúa
yajal d'a eb' viñ.

Aton eb' viñ tic: Viñaj Seraías,
viñaj Jeremías, viñaj Esdras, viñaj
Amarías, viñaj Maluc, viñaj Hatús,
viñaj Secanías, viñaj Rehum, viñaj
Meremot, viñaj Iddo, viñaj Gineto,
viñaj Abías, viñaj Mijamín, viñaj
Maadías, viñaj Bilga, viñaj Semaías,
viñaj Joiarib, viñaj Jedaías, viñaj
Salú, viñaj Amoc, viñaj Hilcías yed'
viñaj Jedaías. Aton eb' viñ tic yajal
yaj d'a scal eb' viñ yetsacerdoteal d'a
yol stiempoal viñaj Jesúa.

8 Axo pax eb' viñ levita, aton eb'
viñ tic: Viñaj Jesúa, viñaj Binúi, viñaj
Cadmiel, viñaj Serebías, viñaj Judá
yed' viñaj Matanías. Yajal yaj eb' viñ
d'a eb' viñ sb'itan vach' lolonel d'a
Dios. **9** Axo viñaj Bacbuquías yed'
viñaj Uni yed' eb' viñ scolvaj yed' eb'
viñ, a eb' viñ stac'vi d'a scal eb' viñ
sb'itan chi'.

10-11 A sb'i eb' viñ yiñtilal viñaj
Jesúa d'a sztolal, aton viñaj Joiacim,
viñaj Eliasib, viñaj Joiada, viñaj
Jonatán yed' viñaj Jadúa.

12-21 A sb'i eb' viñ sacerdote yajal
d'a junjun macañ eb' yetsacerdoteal
d'a stiempoal viñaj sat sacerdote Joi-
acim, aton eb' viñ tic: A viñaj

Merañas yajal d'a eb' yiñtilal viñaj
Seraías. A viñaj Hananías yajal d'a
eb' yiñtilal viñaj Jeremías. A viñaj
Mesulam yajal d'a eb' yiñtilal viñaj
Esdras. A viñaj Johanán yajal d'a eb'
yiñtilal viñaj Amarías. A viñaj
Jonatán yajal d'a eb' yiñtilal viñaj
Melicú. A viñaj José yajal d'a eb' yiñ-
tilal viñaj Sebanías. A viñaj Adna
yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Harim. A
viñaj Helcai yajal d'a eb' yiñtilal
viñaj Meraiot. A viñaj Zácarías yajal
d'a eb' yiñtilal viñaj Iddo. A viñaj
Mesulam yajal d'a eb' yiñtilal viñaj
Ginetón. A viñaj Zicri yajal d'a eb'
yiñtilal viñaj Abías. A viñaj Piltai
yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Miniamín
yed' d'a eb' yiñtilal viñaj Moadías. A
viñaj Samúa yajal d'a eb' yiñtilal
viñaj Bilga. A viñaj Jonatán yajal d'a
eb' yiñtilal viñaj Semaías. A viñaj
Matenai yajal d'a eb' yiñtilal viñaj
Joiarib. A viñaj Uzi yajal d'a eb' yiñ-
tilal viñaj Jedaías. A viñaj Calai yajal
d'a eb' yiñtilal viñaj Salai. A viñaj
Eber yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Amoc.
A viñaj Hasabías yajal d'a eb' yiñtilal
viñaj Hilcías. A viñaj Natanael yajal
d'a eb' yiñtilal viñaj Jedaías.

22 Ayic ayoch viñaj Eliasib, viñaj
Joiada, viñaj Johanán yed' viñaj
Jadúa d'a sat sacerdoteal, ix tz'ib'chaj
sb'i eb' levita yajal d'a junjun macañ
yiñtilal yed' eb' sacerdote. Ix lajvi
stz'ib'chaj sb'i eb' chi' d'a stiempoal
viñaj Darío sreyal Persia. **23** Axo sb'i
eb' levita yajal d'a junjun macañ yiñ-
tilal, aycan b'aj tz'ib'ab'il yab'ixal
templo. Ix tz'ib'chajnej jun lista chi'
masanto d'a stiempoal viñaj Johanán
yixchiquin viñaj Eliasib. **24** A viñaj
Hasabías, viñaj Serebías, viñaj Jesúa
yuninal viñaj Cadmiel yed' eb' viñ
scolvaj yed' eb' viñ, a eb' viñ ix b'oan

cha macañ eb' sb'itani yic syac'an yuj diosal eb' d'a Jehová, icha ajnac yalan viñaj rey David schecab' Dios. **25** Axo eb' viñ stañvumal juntzañ cuarto b'aj molan tastac ay d'a slac'anil spuertail templo, aton eb' viñ tic: Viñaj Matanías, viñaj Bac-buquías, viñaj Obadías, viñaj Mesulam, viñaj Talmón yed' viñaj Acub. **26** Aton eb' viñ ayoch d'a yopisio chi' d'a stiempoal viñaj Joci-acim yuninal viñaj Jesúa yixchiquin viñaj Josadac, aton d'a stiempoal ayic ayin och a in Nehemías in tic yajalil, ayic ayec' viñaj sacerdote Esdras c'ayb'um paxi.

Ix ac'jicanoch smuroal Jerusalén d'a yol sc'ab' Dios

27 Ayic ix c'och sc'ual yac'jicanoch smuroal Jerusalén d'a yol sc'ab' Dios, ix avtajcot masanil eb' levita d'a jun-jun choñab'. Ix javi eb' d'a Jerusalén yuj jun q'uiñ chi', yic syalanpax vach' lolonel eb' d'a Dios, yic sb'itampax eb' d'a tzalajc'olal yed' q'uen platillo, te' arpa yed' te' lira. **28** A eb' sb'itan chi', ix cot eb' d'a slac'anil Jerusalén, d'a yaldeail Netofa, **29** d'a yol yic Gil-gal, d'a yol smacb'en Geba yed' d'a yol yic Azmavet, yujo a d'a juntzañ choñab' d'a slac'anil Jerusalén chi' cajan eb'. **30** Ix lajvi chi', ix sacb'itan sb'a eb' sacerdote yed' eb' levita icha yalan ley. Ix sacb'itan pax eb' anima eb' yed' spuertail choñab' yed' smuroal.

31 Ix lajvi chi', a in Nehemías in tic, ix in checq'ue eb' yajal yic Judá d'a yib'añ muro chi'. Ix vac'anoch chab' macañ eb' sb'itani yic syac'an yuj diosal eb'. A eb' b'ab'el macañ, ix b'at eb' d'a yib'añ muro chi' d'a stojolal co vach', b'aj ay jun puerta

b'aj sb'atcan c'alem. **32** Axo d'a spatic eb' chi' tzac'anoch viñaj Osaías yed' nañalxo eb' yajal yaj d'a Judá.

33 Tzac'anpax eb' viñ sacerdote, aton eb' viñ tic: Viñaj Azarías, viñaj Esdras, viñaj Mesulam, **34** viñaj Judá, viñaj Benjamín, viñaj Semaías yed' viñaj Jeremías. **35** Van spu'an q'unen strompeta junjun eb' viñ. Tzac'anpax juntzañxo eb' viñ tic: Aton viñaj Zacarías yuninal viñaj Jonatán, axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Semaías, viñaj Matanías, viñaj Micaías, viñaj Zatur yed' viñaj Asaf.

36 Ajun pax juntzañ eb' viñ sc'ab'yoc eb' viñ, aton viñaj Semaías, viñaj Azrael, viñaj Milalai, viñaj Gilalai, viñaj Maai, viñaj Natanael, viñaj Judá yed' viñaj Hanani. Aton eb' viñ chi' sc'anan juntzañ yamc'ab' yic b'it icha yac'nac viñaj rey David, viñ schecab' Dios. Axo d'a yichañ eb' viñ, b'ab'el sb'at viñaj Esdras viñ c'ayb'um. **37** Ix ec' eb' d'a yib'añ spuertail sjaj a a', ix b'atñej eb' d'a yichañ d'a yib'añ muro chi'. Ix q'ue eb' d'a jun b'e b'achquiltac sq'ue d'a schoñab' viñaj David, ix ec' eb' d'a yib'añ spalaciocan viñ, masanto ix c'och eb' d'a spuertail b'aj tz'el eb' ix ix ic'oj a' d'a stojolal b'aj sjavi c'u.

38 Axo junxo schab'il macañ eb' sb'itan chi', ix b'atcan eb' d'a stojolal co q'uxeañ. Tzac'an in d'a spatic eb' d'a yib'añ muro chi' yed' nañalxo eb' anima. Ix oñ b'atñej d'a torre scuchan Hornos, masanto b'aj levan sat muro chi'. **39** Oñ ec' d'a puerta scuch Efraín, d'a puerta scuch Jesana, d'a puerta yic noc' chay, d'a torre scuch Hananeel yed' torre scuch Hamea, masanto d'a puerta yic noc' calnel. Ix oñ och vaan d'a puerta b'aj ay eb' stañvani. **40** Ix co chalaj co b'a yed'

junxo macaïn eb' sb'itan chi' d'a yichaïcot templo b'aj tz'och b'it d'a co Mam Dios. Ajun pax nañalxo eb' yajal ved'oc.

41 Ajun pax eb' viñaj sacerdote spu'an q'uen strompeta: Aton viñaj Eliacim, viñaj Maaseías, viñaj Miniamín, viñaj Micaías, viñaj Elioenai, viñaj Zacarías, viñaj Hananías, **42** viñaj Maasías, viñaj Semaías, viñaj Eleazar, viñaj Uzi, viñaj Johanán, viñaj Malquías, viñaj Elam yed' viñaj Ezer. A eb' viñ sb'itan chi' te chaañ ix b'itan eb' viñ. A viñaj Izrahías scuch'b'an eb' viñ.

43 A val d'a jun c'u chi' te nivan noc' silab' ix yac' eb' anima chi' d'a Dios. Ix te tzalaj eb' yujo a Dios ix ac'an jun nivan tzalajc'olal chi' d'a eb'. Añejtona' eb' ix ix yed' eb' unin, ix te tzalajpax eb'. A jun tzalajc'olal ix uji d'a Jerusalén chi', ix ab'chaj d'a najat.

Svael eb' sacerdote yed' eb' levita

44 A d'a jun c'u chi', ay juntzaïxo eb' ix ac'jioch yilumaloc b'aj smol-chaj ofrenda, b'ab'el sat avb'en yed' diezmo, icha jantac tas scot d'a jun-jun lugar d'a yol yic junjun choñab'. A juntzaï chi' yic eb' sacerdote yed' eb' levita yaji icha yalan ley, yujo a masanil eb' anima chi' ste tzalaj eb' yed' eb' sacerdote chi' yed' pax eb' levita chi', yujo smunlaj eb' d'a scajnub' Dios. **45** Yuj chi' a eb' sacerdote chi', eb' sb'itani yed' eb' stañvan puerta, ix sc'anab'ajej eb' sc'ulan icha yalan sley Dios yic saeb'itan sb'a eb'. Ix sc'anab'ajej pax eb' icha yalnaccan viñaj rey David yed' viñaj Salomón. **46** Yujto a d'a stiempoal viñaj rey David chi' yed' viñaj Asaf, ay eb' yajalil eb' sb'itan chi', aton eb'

sb'itan vach' lolonel yed' ac'oj yuj diosal d'a Dios.

47 Yuj chi' a d'a stiempoal viñaj Zorobabel yed' in Nehemías in tic, masanil eb' anima, d'a junjun c'u syac' svael eb' sb'itan eb', eb' stañvan puerta yed' eb' levita ay yalan yic schaani. Axo pax eb' levita chi' tz'ac'an yic eb' sacerdote yiñtilal viñaj Aarón.

A tas ix sb'o viñaj Nehemías junelxo

13 **1** A d'a jun tiempoal chi', ix avtaj ch'añ ley Moisés yab' eb' anima. Ix ilchaj yuj eb' d'a ch'añ to a eb' amonita yed' eb' moabita malaj b'aq'uiñ syal yaj eb' d'a scal eb' schoñab' Dios, **2** yujo ayic spetoj eb' co mam quicham d'a Egipto, a eb' chi' maj eltalaj eb' scha eb' yed' vael, ma tas tz'uc'chaji. Palta to stup viñaj Balaam eb' yic sb'at scatab'an eb' co mam quicham chi' viñ, palta a co Diosal q'uexan jun catab' chi' d'a vach'lal. **3** Yuj chi' ayic ix yab'an eb' quetchoñab' chi' tas syal ch'añ ley chi', ix yic'anel sb'a eb' d'a scal eb' ch'oc choñab'il cajan d'a scal eb'.

4 Ayic manto uji jun chi', a viñaj sacerdote Eliasib chi' ayoch yajalil yilan juntzañ b'aj molan tastac tz'ac'ji d'a scajnub' co Diosal. A viñaj Eliasib chi' vach' yac'an viñ yed' viñaj Tobías, yuj chi' ix yac' jun nivan cuarto viñ d'a viñaj Tobías chi'.

5 A jun cuarto chi', aton b'aj smol-chajtaxon ofrenda, incienso, yam-c'ab', sdiezmoal ixim trigo, vino yed' aceite, aton juntzaï chi' ix alchaji to tz'ac'ji d'a eb' levita, d'a eb' sb'itani yed' d'a eb' tañvum puerta yed' pax juntzaï colval tz'ac'ji d'a eb' sacerdote. **6** Palta ayic ix uji jun chi', a in tic mañ in ayoc ec' d'a Jerusalén tic,

yujto ayic 32 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal d'a Babilonia, ata' ix in c'ochxi d'a yichañ viñ rey chi'. Palta ayic toxo ix ec' jab'ocxo tiempoal ix in c'anansi in permiso d'a viñ rey chi', 7 ix in jax d'a Jerusalén tic. Ata' ix vab'i tastac mañ vach'oc ix sc'ulej viñaj Eliasib chi', to ix yac' jun nivan cuarto viñ, aton jun ay d'a sti' yamaq'uil stemplo Dios d'a viñaj Tobías chi'. 8 Ix cot val voval yuj jun chi', yuj chi' a tas ayoch yuj viñaj Tobías d'a yol cuarto chi', ix in julelta d'a sti'. 9 Ix lajvi chi' ix valani to sacb'itaj jun cuarto chi' icha yalan ley, tz'ac'chajxioch yamc'ab' yic stemplo Dios chi' d'a yool, ofrenda yed' incienso.

10 Ix vab'anpaxi to maxtzac ac'-chaj svael eb' levita yed' eb' sb'itani, aton eb' ayoch d'a yib'añ yoch ejmelal, yuj chi' ix yactejcan yopisio eb', ix pax eb' d'a schoñab' junjun.

11 Yuj chi' ix in tumej eb' yajal yaji, yujto ix yactejcan stemplo Dios eb', maxtzac yil-laj eb'. Ix lajvi chi' ix in molb'an eb' sacerdote yed' eb' levita yic svac'anxioch eb' d'a yopisio.

12 Axo masanil eb' anima aj Judá tic, ix syamxioch eb' yac'an sdiezmoal ixim trigo, vino yed' aceite, ix yac'anxi eb' b'aj smolchaji. 13 Ix lajvi chi' ix vac'anoch viñaj sacerdote Selemías yilumaloc b'aj smolchaj chi' yed' pax viñaj Sadoc viñ tz'ib'um yed' pax jun viñ levita scuchan Pedáias yed' viñaj Hanán yuninal viñaj Zácur yixchiquin viñaj Matanías yic scolvaj viñ yed' eb' viñ, yujto te vach' spensar eb' viñ. Aton eb' viñ ix ochcan d'a yib'añ spojanec' vael d'a masanil eb' yetb'eyum chi'.

14 Ix valan icha tic d'a in lesal: Ach in Diosal, nacot juntzañ tas ix in

c'ulej tic. Mocab' b'at satc'olal uj masanil tas ix in c'ulej d'a a cajnub' yic tz'och ejmelal d'ayach, xin chi.

15 A d'a juntzañ c'ual chi', ix vilato ay eb' d'a yol yic Judá tic stec'anel yal uva d'a sc'ual ic'oj ip. Tz'ec'pax eb' cuchoj trigo, tz'ec'pax noc' sb'uru eb' cuchoj vino yed' cuchoj sat uva ayto och d'a sc'ojlab'il, cuchoj higo yed' yalnej tas icatzil. Syic'ancot juntzañ chi' eb' d'a Jerusalén tic d'a sc'ual ic'oj ip. Yuj chi' ix in cach eb' to maxtzac schoñ juntzañ chi' eb' d'a sc'ual ic'oj ip. 16 Añejtona' ay pax juntzañ eb' aj Tiro cajan d'a Jerusalén, syic'cot noc' chay eb' yed' juntzañxo tastac schoñ d'a Jerusalén tic, schoñan eb' d'a eb' quetisraelal d'a sc'ual ic'oj ip. 17 Yuj chi' ix in cach eb' yajal yaj d'a Judá tic, ix valan d'a eb' icha tic:

—Mañ jantacoc chucal tze c'ulej d'a sc'ual ic'oj ip, icha juncoc comon c'ual tzeyutej. 18 Aton juntzañ tic sc'ulejnac eb' co mam quicham, yuj chi' ix yac'cot juntzañ yaelal tic co Diosal d'a quib'añ yed' d'a yib'añ jun choñab' tic. ¿Tom e gana tze tzuntzejcot yoval sc'ol Dios d'a quib'añ a oñ israel oñ tic, yuj chi' icha juncoc comon c'ual tzeyutej sc'ual ic'oj ip tic? xin chi d'a eb'.

19 Ix in checan macchaj spuertail Jerusalén tic d'a yemc'ualil ayic van yoch sc'ual ic'oj ip. Max jacvilaj masanto tz'ec'b'at jun c'ual chi'. Ix vac'anpaxoch eb' in checab' stañvan puerta chi' yic vach' malaj juncoc icatz tz'och d'a jun c'u chi'. 20 A eb' choñvajum chi' chab' oxe' ac'val ix vay eb' d'a spatictac choñab' Jerusalén tic. 21 Yuj chi' ix in cachan eb', ix valani: ¿Tas yuj tzex vaycan d'a spatictac muro? Tato ol e

c'ulejñej icha tic, ol ex vac'och d'a preso, xin chi d'a eb'. Yuj chi' ix yac-tej eb' sjavi d'a sc'ual ic'oj ip chi'.

22 Ix lajvi chi', ix valan d'a eb' levita to sacb'itej sb'a eb' yic sb'at stañvan puerta chi' eb', yic vach' max ixtaxel sc'ual ic'oj ip chi'. Yuj chi' ix val d'a in lesal icha tic: Ach in Diosal, na in cot yuj juntzañ tas ix in c'ulej tic, oc'ocab' a c'ol d'ayin icha syal a vach'c'olal, xin chi. **23** Añeja' ix vilanpax d'a juntzañ c'uall chi' to ay eb' viñ vetisraelal chi' ix yic'laj sb'a yed' eb' ix aj Asdod, eb' ix aj Amón yed' eb' ix aj Moab. **24** Nañalxo yal yuninal eb' tzaxo alan sti' eb' aj Asdod chi' yed' sti' juntzañ xo nación. Axo pax co ti' a oñ israel oñ tic, max-tzac yal-laj yalan eb'. **25** Yuj chi' ix in tumej eb', ix in catab'an eb'. Ay eb' ix in mac'a', ix in tzuquel xil sjolom eb', ix vac'an pural eb' yac'an sti' d'a Dios to mañxo ol yic'laj sb'a yal yuninal eb' yed' eb' ch'oc choñab'il chi', mañxo ol ochlaj eb' ix ch'oc choñab'il chi' yetb'eyumoc eb'. Ix valanpaxi: **26** Icha val tic aj yochnac smul viñaj Salomón ochnac reyal d'a co choñab' tic. Malaj junocxo rey lajan yed' viñ

d'a juntzañ xo nación, te xajan viñ yuj Dios, yuj chi' ac'jinacoch viñ co reyaloc yuuj, palta cuchb'ajnac'b'at viñ d'a chucal yuj eb' ix ch'oc choñab'il chi'. **27** Yuj chi', max yal co c'ool tzeyac'och e mul te chuc d'a yichañ co Diosal, tzeyic'lan e b'a yed' eb' ix ch'oc choñab'il tic, xin chi d'a eb' viñ.

28 A junoc eb' yuninal viñaj Joiada, yixchiquin viñaj Eliasib sat sacerdote, a ix yisil viñaj Sanbalat, viñ aj Horón, a ix yetb'eyum viñ. Yuj chi' ix in spechel viñ d'a Jerusalén tic. **29** Yuj chi' ix val d'a in lesal icha tic: Ach in Diosal, il val juntzañ chucal ix sc'ulej eb', yuj chi' ix juviel jun opisio yic' sacerdotal yed' trato ix a b'o yed' eb' yed' pax eb' yiñtilal Leví, xin chi.

30 Icha chi' ix aj in b'oan tastac ix juvib'at yuj eb' ch'oc choñab'il chi', ix vac'anxioch eb' sacerdote yed' eb' levita d'a yopisio d'a sztolal. **31** Ix valani tas c'uall tz'ic'chajcot te' c'atzitz. Ix valanpax yuj sb'ab'el sat avb'en yovalil syic'cot eb' d'a scajnub' Dios. Yuj chi' ix val d'a in lesal icha tic: Ach in Diosal, na in coti, oc'ocab' a c'ol d'ayin, xin chi.